

Verzenddatum 24 april 2025
Uw kenmerk
Ons kenmerk Z-25-430761
Onderwerp Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024 HLTsamen
Behandeld door
Telefoon 14 02 52
Bijlage(n)

Geachte college en gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de voorlopige jaarstukken 2024 van HLTsamen aan. Conform artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regeling worden de voorlopige jaarstukken 2024 HLTsamen aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Wanneer de accountant klaar is met de controlewerkzaamheden van HLTsamen, kan definitieve vaststelling van de jaarstukken plaatsvinden.

In de jaarstukken 2024 verantwoord HLTsamen zich inhoudelijk en financieel over de resultaten van het afgelopen jaar. Financieel heeft HLTsamen het jaar 2024 goed afgesloten. Een positief resultaat van 0,5 miljoen is behaald. Het positieve resultaat wordt conform verdeelsleutel uitgekeerd aan de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen.

Daarnaast heeft HLTsamen in de jaarstukken een verantwoording afgegeven over de rechtmatigheid van alle uitgaven. De uitkomst van de rechtmatigheid verantwoording is nog onder voorbehoud van de uitkomsten van de laatste controlewerkzaamheden.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van HLTsamen,

De voorzitter,

G.J. Breuer

De secretaris,

J.F.A. Tomassen

Gemeenschappelijke regeling

Jaarstukken 2024 HLTsamen

Concept 18 maart 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. Besluit	4
2. Leeswijzer	5
3. Jaarverslag	6
3.1 Beleid	6
3.2 Dienstverlening	8
3.3 Bedrijfsvoering.....	8
3.4 Crisisorganisatie.....	15
3.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	16
3.6 Paragrafen.....	17
3.6.1 Verplichte paragrafen niet voor HLTsamen.....	17
3.6.2 Paragraaf Financiering.....	17
3.6.3 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	20
3.6.4 Paragraaf Bedrijfsvoering	25
3.6.5 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	28
4. Jaarrekening	29
4.1 Balans	29
4.2 Waarderingsgrondslagen	30
4.3 Toelichting op de balans.....	33
4.4 Overzicht van baten en lasten BBV	36
4.5 Overzicht van baten en lasten 2024 en de toelichting.....	36
4.6 Incidenteel en structureel beeld	42
4.7 Wet normering topinkomens.....	44
4.8 Rechtmatigheidsverantwoording.....	46
5. Bijlagen.....	47
Bijlage 1. Staat van kredieten 2024	47
Bijlage 2. Budgetoverheveling	48
Bijlage 3. Overzicht lasten en baten 2024 per taakveld.....	49
Bijlage 4. Financiële bijdragen 2024 deelnemende gemeenten	51

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2024 waarin het HLT-bestuur zich inhoudelijk en financieel verantwoordt over de resultaten van afgelopen jaar. Daarnaast heeft de directie van HLTsamen in de jaarstukken een positieve rechtmatigheidsverantwoording afgegeven aan het bestuur over de rechtmatigheid van alle uitgaven.

Organisatieontwikkeling

In 2024 is de nieuwe organisatiestructuur en overlegstructuur geïmplementeerd. Onder de noemer van GO HLTsamen werkt HLTsamen aan het vertalen van de plannen naar de praktijk. HLTsamen bouwt daarbij verder aan het versterken van het management met een management-development-traject. Teammanagers stellen realistische teamplannen op met expliciet aandacht voor ontwikkeling van medewerkers en HLTsamen.

Grip op Geld en informatieveiligheid

We hebben verder gewerkt aan het op orde hebben en houden van de processen. In het kader van financiën hebben we met het programma Grip op Geld de sturing en beheersing van budgetten verbeterd. In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet om de privacy en informatieveiligheid van onze organisatie te versterken. Zo is beleid vastgesteld waarmee we duidelijke richtlijnen hebben gecreëerd voor het omgaan met persoonsgegevens en informatieveiligheid.

Opvang asielzoekers

Zoals de wet voorschrijft, hebben de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen op 1 november 2024 in gezamenlijkheid met regio Holland Rijnland en de Provincie Zuid-Holland een aanbod aan de Minister van Asiel en Migratie gedaan voor de opvang van asielzoekers in 2025. Invulling van de opgave uit in het kader van de Spreidingswet dient plaats te vinden met het beschikbaar stellen van duurzame opvangplekken. Een duurzame opvangplek is voor minimaal vijf jaar beschikbaar.

Opgaven

In 2024 hebben we de politieke doelstellingen uit raadsakkoord Lisse en collegeprogramma's Hillegom en Teylingen in belangrijke mate gerealiseerd. Tot slot hebben we gewerkt aan beleidsmatige opgaven van de gemeenten. De implementatie van de Omgevingswet vraagt extra inspanning om ervoor te zorgen dat medewerkers die belast zijn met het opstellen van nieuw beleid, zich bewust zijn van de nieuwe en andere manier van werken. Daarnaast is gewerkt aan de duurzaamheidsopgaven; in de drie gemeenten is een start gemaakt met het beleidstraject Lokale Energie Strategie (LES).

Financieel resultaat

Financieel heeft HLTsamen het jaar 2024 met positief resultaat van 0,5 miljoen afgesloten. Het positieve resultaat wordt conform verdeelsleutel uitgekeerd aan de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen. Dit is het positief resultaat na overheveling van 2,8 miljoen. Een belangrijk deel van deze overheveling wordt veroorzaakt door een aantal gemeentelijke plustaken, zoals CDOKE en implementatie omgevingswet die niet volledig zijn besteed in 2024 en worden uitgevoerd in 2025 en verdere jaren. Voor deze taken zijn rijksmiddelen beschikbaar gesteld.

Directieteam HLTsamen,

maart 2025

1. Besluit

Het bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie HLTsamen;

gelet op artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. De Jaarstukken HLTsamen 2024 vast te stellen;
2. Een bedrag van € 2.842.690 toe te voegen aan de Reserve Budgetoverhevelingen conform bijlage 2 van deze jaarstukken;
3. De Begrotingswijziging 2024 HLTsamen inzake de overhevelingen vast te stellen;
4. De definitieve bijdragen van de deelnemende gemeenten voor 2024 vast te stellen op:
 - Hillegom: € 14.148.420
 - Lisse: € 17.594.511
 - Teylingen: € 26.837.378
5. Het positieve resultaat van € 541.148 als volgt uit te keren aan de gemeenten:
 - Hillegom: € 130.958
 - Lisse: € 150.710
 - Teylingen: € 259.480
6. De voorlopige jaarstukken 2024 van HLTsamen ter kennisname voor te leggen aan de gemeenteraden van Hillegom, Lisse en Teylingen

Aldus besloten in de vergadering van 23 april 2025,

het bestuur van HLTsamen,

De voorzitter,

G.J. Breuer

De secretaris,

J.F.A. Tomassen

2. Leeswijzer

De Jaarstukken 2024 HLTsamen starten met de inleiding. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In hoofdstuk 3 het Jaarverslag, presenteren wij de uitwerking van onze activiteiten in 2024 overeenkomstig de indeling van de Begroting 2024 in de onderdelen *Beleid, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Crisisorganisatie*. Daarnaast gaan we in op de Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en de voor gemeenschappelijke regeling HLTsamen verplichte paragrafen.

In hoofdstuk 4, de Jaarrekening, beschrijven we de financiële spelregels rond de jaarrekening, gaan we dieper in op de uitgaven en inkomsten, bezittingen en schulden van HLTsamen en is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. In Hoofdstuk 5 zijn de bijlagen opgenomen.

3. Jaarverslag

De opgaven, taken en werkzaamheden van HLTsamen zijn gericht op bedrijfsvoering. HLTsamen levert de capaciteit en middelen ten behoeve van de uitvoering van beleid en het leveren van dienstverlening. In de financiële huishouding van de gemeenten en HLTsamen onderscheiden we beleid, dienstverlening, bedrijfsvoering en de crisisorganisatie. Deze verdeling is ook het uitgangspunt voor het verkrijgen van de dekking van de lasten.

3.1 Beleid

De beleidsdoelstellingen lichten we inhoudelijk en financieel in de begrotingen van de deelnemende gemeenten toe. Bij het opstellen van beleidsplannen en uitvoerings- en beheerplannen geven gemeenten in de college- en raadsvoorstellen aan of sprake is van nieuw beleid of actualisatie van bestaand beleid en wat dit betekent voor de inzet van HLTsamen. Hieraan gekoppeld worden de middelen die nodig zijn voor de realisatie en door de opdrachtgevers, de gemeenten, beschikbaar gesteld. Na vaststelling van de begrotingen of tussentijdse wijzigingen worden de bedragen overgeheveld naar HLTsamen, die conform de offerte (project- en/ of programmaplan) tot uitvoering over kan gaan.

3.1.1 Omgevingswet

Algemeen

Een team, bestaande uit medewerkers van Planvorming, I&A, Communicatie, Financiën en Vergunningen, zette onder leiding van Strategie en Control de transitie die nodig is om te werken volgens de Omgevingswet voort. De opdracht was het inrichten van de beleidscyclus voor de fysieke leefomgeving, ter bevordering van de integrale advisering en werken binnen de keten van de fysieke leefomgeving. In 2024 hebben we een loket/vragenuur ingericht waar beleidsmakers terecht kunnen met vragen over:

- Het opstellen van beleid dat past binnen de Omgevingsvisie;
- Het opstellen van beleidsregels en juridische regels;
- Met welke bestaande aanpalende beleidskaders rekening gehouden moet worden;
- Prioritering van het op te stellen beleid.

Het vraagt extra inspanning om ervoor te zorgen dat medewerkers die belast zijn met het opstellen van (nieuw) beleid, zich bewust zijn van de nieuwe en andere manier van werken. Het gaat hierbij onder andere om het meer en beter integraal opstellen van beleid en het beter in de keten bespreken van de effecten van het op te stellen beleid. Met de implementatie van het inrichtingsplan HLTsamen In 2024 is bovenstaande opdracht belegd bij het (begrotings)programma Fysieke Leefomgeving.

Implementeren van beleidsregels in de omgevingsplannen van de drie gemeenten

De meest gebruikte beleidsregels zijn vertaald naar juridische regels in de omgevingsplannen; Hillegom en Lisse hebben hier in 2024 een start mee gemaakt. Binnen planvorming is in 2024 een planjurist Omgevingswet aangesteld die in samenwerking met de juridisch adviseur en de projectleiders Omgevingsplannen, zorgdraagt voor de implementatie van de beleidsregels in de omgevingsplannen van de drie gemeenten. Hiervoor hebben we als gemeenten de tijd voor tot 2032.

Deze transformatie (volledige invulling van omgevingsplannen) vraagt om nauwe samenwerking van verschillende teams die met wetgeving en juridische regels werken. Tegelijkertijd komen er initiatieven vanuit de samenleving en ontwikkelaars die getoetst moeten worden aan nieuwe en bestaande regelgeving in de omgevingsplannen. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet hanteren we twee juridische stelsels. In totaal zijn het zes juridische stelsels vanwege de drie verschillende omgevingsplannen (één per gemeente) die we moeten invullen.

Het vertalen van nieuw opgesteld beleid naar beleidsregels en juridische regels, is nog geen vanzelfsprekendheid. Daarnaast kent elke gemeente zijn/haar eigen planning en eigen beleids- en juridische regels.

Anders werken

We werken inmiddels ruim twee jaar met de intake en omgevingstafel. De rollen en de verantwoordelijkheden van de intake en omgevingstafel borgen we in de verschillende teams.

Uitvoeren van het door de gemeenteraden vastgestelde participatiebeleid

Alle drie de gemeenten stelden het participatiebeleid vast. Het beleidskader hebben we verder uitgewerkt naar tools voor het uitvoeren van participatietrajecten voor medewerkers maar ook ter ondersteuning van initiatiefnemers. In het vierde kwartaal van 2024 bezocht het team Communicatie alle betrokken teams van HLTsamen om de participatietools toe te lichten. Een participatie-adviseur biedt ondersteuning en advies bij participatietrajecten in het fysieke en sociale domein.

3.1.2 Duurzaamheid

Duurzame gebiedsontwikkeling (DGO)

We ontwikkelden eerder een instrumentarium voor duurzame gebiedsontwikkeling, bedoeld om potentiële contractpartijen bij ontwikkelingen in de bebouwde omgeving handvatten te geven. Het DGO-kader heeft in de afgelopen jaren al goede diensten bewezen. Ontwikkelingen staan echter niet stil. Aanleiding om het kader te evalueren en te bepalen of aanpassingen/wijzigingen nodig zijn. In 2024 is een begin gemaakt met het opstellen van de aanpak voor de evaluatie. De evaluatie nemen we in 2025 ter hand.

Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI)

In de pijler duurzame gebiedsontwikkeling is in het afgelopen jaar gewerkt aan het scheppen van de randvoorwaarden om MVOI beter ter hand te kunnen nemen. In het najaar is besloten de inkoopfunctie te versterken. Belangrijk, omdat daarmee een impuls gegeven kan worden aan duurzame inkoop en circulariteit.

Monitoren

Tot op heden had HLTsamen onvoldoende mogelijkheden om resultaten op het gebied van duurzaamheid te meten. Om de effectiviteit van beleid te meten, is besloten een manier van monitoren te gaan kiezen op basis van doelstellingen. In 2024 startte het onderzoek hiernaar.

Team

In 2024 hebben we het team versterkt met een tijdelijke energieplanoloog en een senior beleidsmedewerker Energie. Hiermee hebben we ontstane achterstanden ingelopen. Ook hebben we geïnvesteerd in het versterken van de communicatie richting bestuurders en raden.

3.1.3 Maatschappelijke agenda

Nieuw instrumentarium en samenwerken

Het werken met de Maatschappelijke agenda is nog steeds in ontwikkeling. Het vraagt bij voorbeeld om nieuw instrumentarium, zoals aangepast subsidiebeleid, data gestuurd werken en nieuwe vormen van samenwerking. Vooral op het gebied van het "Samen werken aan gedeelde ambities" hebben we in 2024 flinke stappen gezet. De MAG-ambities vormen de basis van de afspraken met maatschappelijke partners en zijn in de werkplannen van die organisaties opgenomen.

Omdat het gaat om gedeelde ambities betekent dit ook dat veel partners bijdragen aan het realiseren van die ambities, zonder dat daar per sé concrete afspraken of opdrachten voor nodig zijn. Dat geldt ook voor sommige bewonersinitiatieven, die vanuit eigen intrinsieke motivatie activiteiten aanbieden die bijdragen aan onze maatschappelijke opgaven. Soms zonder gemeentelijke bemoeienis of bijdrage.

In 2025 willen we verder onderzoeken hoe we deze zeer waardevolle bijdragen inzichtelijk kunnen maken, wanneer we rapporteren hoe het gaat met het samen realiseren van de ambities.

3.1.4 Ondermijning

Evaluatie

We hebben het Programma Aanpak Ondermijning geëvalueerd en bekeken of de inrichting via een programma nog steeds de meest passende vorm is. De evaluatie heeft uitgewezen dat we beschikken over een solide basis en dat het overgrote deel van onze werkzaamheden inmiddels regulier is geworden. Als gevolg daarvan is borging van de aanpak ondermijning binnen het team OOV en daarmee binnen het brede integraal veiligheidsbeleid de meest logische stap. Na instemming door de bestuurders met deze conclusie, hebben we in afstemming met de teamleider van het team OOV de noodzakelijke voorbereidingen getroffen om de aanpak ondermijning met ingang van 1 januari 2025 te borgen in de lijn.

3.2 Dienstverlening

Sinds begin 2024 hebben we te maken met een reisdocumentenpiek. Door de openingstijden van de drie gemeenten te verruimen en extra balies te openen, hebben we de piek onder controle en is de dienstverlening op peil gebleven. De pilot vrije inloop in de drie gemeenten verliep goed. Er wordt blijvend gemonitord wat de effecten zijn op de drukte.

3.2.1 Digitale dienstverlening

De ingangsdatum van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is verplaatst naar 1 januari 2026. De voorbereidingen voor de implementatie van de Wmebv gaan op hetzelfde tempo door in 2025, waardoor we voor 2025 op koers liggen. De mogelijkheid voor het ontwikkelen van een kanaalstrategie wordt hierin meegenomen. De pilot van de chatbot Gem¹ gaat door in 2025 en volgen de ontwikkelingen op de voet.

3.2.2 Verkiezingen

De Europese verkiezingen van 2024 in de drie gemeenten zijn goed verlopen. Iedereen heeft zijn of haar stem kunnen uitbrengen, en de mensen die een bijdrage hebben geleverd zijn over het algemeen heel tevreden. Er zijn veel berichten binnen gekomen van mensen die de volgende verkiezingen graag weer mee willen helpen.

De keuze voor het centraal tellen op de dag na de verkiezingen blijft een goede keuze en het voorstel is dan ook om dit bij de komende verkiezingen te herhalen. Wel zien we dat het krijgen van bezetting van de stembureaus een moeilijk punt blijft en kijken we naar een oplossing om meer medewerkers van HLTsamen in te zetten.

3.3 Bedrijfsvoering

3.3.1 Arbeidsmarktbeleid

De krappe arbeidsmarkt, en de problemen die we ondervinden bij de invulling van een aantal lastig te vervullen vacatures maken aandacht voor behoud van de medewerkers die we hebben, extra belangrijk.

In 2024 waren er 126 vacatures. Daarvan hebben we er 114 vervuld (90%). Daarvan zijn 30 vacatures (26%) vervuld aan de hand van interne doorstroming. In 2024 hebben we ook de zichtbaarheid van HLTsamen als werkgever vergroot. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot een toename van het aantal volgers op LinkedIn tot meer dan 4000.

Wat betreft het onboarden/vasthouden van (nieuwe) medewerkers hebben we extra activiteiten georganiseerd om nieuwe medewerkers nader kennis te laten maken met de bollenstreek, programma's en trainingen ontwikkeld voor medewerkers en nieuwe leidinggevenden.

Om nu en in de toekomst de juiste medewerkers op het juiste moment op de juiste plaats hebben, hebben we in 2024:

- Ons recruitmentproces verstevigd en geprofessionaliseerd. Zo besteden we aan de voorkant van het proces samen met de vacaturehouders veel aandacht aan het profiel van de kandidaten die we zoeken. Daardoor kunnen we gerichtere vacatureteksten schrijven, waarmee we sneller kwalitatief goede kandidaten vinden, etc.
- Een nieuw applicant tracking system (ATS) aangeschaft. Het is een systeem in ontwikkeling. Het systeem helpt ons het hele wervings- en selectieproces steeds beter te stroomlijnen.
- We betrekken de vacaturehouders steeds beter bij een vlot verlopend wervings- en selectieproces. Dit helpt ons zo min mogelijk interessante kandidaten te verliezen aan concurrerende werkgevers op de arbeidsmarkt.
- Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, wisten we ook voor moeilijk vervulbare vacatures goede en enthousiaste kandidaten te vinden. Een enkele keer blijkt dat het geboden salaris een knelpunt is om de vacature daadwerkelijk in te vullen. Hoewel de werkzaamheden bij HLTsamen uitdagender en complexer zijn, lopen we het risico dat gekwalificeerde kandidaten elders gaan werken. In het geval van het niet kunnen invullen van een vacature moeten we kritisch kijken naar eventuele vormen van inhuur.

¹ Gem is een virtuele assistent die 24 uur per dag vragen beantwoordt over onder andere verhuizen, paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten.

- De training om vacaturehouders te laten kijken naar de invulling van hun vacatures, die voor de tweede helft van 2024 op de rol stond, is, door de wisseling van recruiters, niet meer in 2024 georganiseerd.
- Onze zichtbaarheid op de arbeidsmarkt hebben we het hele jaar door pragmatisch aangepakt, in afwachting van het moment, waarop HR samen met Communicatie aan de slag zou kunnen met het project om enerzijds de interne HLT-identiteit af te ronden en anderzijds op basis daarvan het externe HLT-werkgeversmerk, waarmee we HLTsamen als werkgever op de arbeidsmarkt kunnen positioneren, te ontwikkelen. We zijn na de zomer in gesprek geweest met externe partijen over de vraag hoe zij ons hierbij behulpzaam kunnen zijn. In 2024 is geen definitieve keuze voor een externe partij meer gemaakt. Dit gebeurt in januari 2025. Het fysieke magazine en dat medewerkers in de pre-onboarding ontvangen en de tafeltjesavond met diverse bloedgroepen worden meegenomen in dit project.

3.3.2 Integraal werkconcept

In 2024 hebben we een (anonieme) vragenlijst over de werkvorm Werk waar het werkt! geplaatst op het HLTplein. De bevindingen van de vragenlijst is in juli 2024 door de directie en het management besproken. Hieronder benoemen we langs drie tijdslijnen enkele onderwerpen die in de enquête naar voren zijn gekomen.

Korte termijn

De knelpunten voor de korte termijn zijn de behoefte aan werkplekken op piekmomenten (maandag, dinsdag en donderdag) en stilteruimtes voor MSteamsgesprekken of één-op-één gesprekken. Er worden daarom op elke locatie werkplekken bijgeplaatst, een totaal van ongeveer 43. De uitvoering vindt begin 2025 plaats. Daarnaast onderzoeken we of we een pilot met stilteruimtes in de vorm van cabines starten. Deze cabines zullen we in eerste instantie huren.

Middellange termijn

Vanwege de nieuwe organisatiestructuur is behoefte aan mogelijkheden om goed samen te werken. Zo is er behoefte aan extra hybride vergaderruimtes; we inventariseren geschikte plekken en mogelijkheden voor hybride vergaderfaciliteiten.

Lange termijn

Er is een voorverkenning nodig om een visie op huisvesting op te kunnen stellen. Deze voorverkenning vindt in 2025 plaats. Uit de resultaten van de enquête blijkt dat er behoefte is aan centrale huisvesting.

3.3.4 Organisatieontwikkeling

Per 1 oktober 2024 is de nieuwe organisatiestructuur en overlegstructuur geïmplementeerd. 'Verplating' van de organisatie maakt hier deel van uit. Onder de noemer van GO HLTsamen is de implementatie van het inrichtings- en ontwikkelplan "van plan naar praktijk" gestart. Ook zijn we gestart met de implementatie van de managementcyclus. De teamplannen voor 2025 zijn daar onderdeel van. In deze teamplannen is expliciet aandacht voor ontwikkeling van medewerkers en HLTsamen als geheel.

Management Development

We startten in 2024 met de voorbereiding van het concernplan 2025. Tot slot: we hebben op Management Development-dagen in 2024 aandacht geschonken aan reflectie, leiderschap, rolduidelijkheid vanuit de thema's van het inrichtingsplan: duidelijkheid, verbinding en druk. Door de managementdagen groeit betrokkenheid en het eigenaarschap op organisatieontwikkeling, dat blijkt ook uit de toenemende vraag van teammanagers voor ondersteuning in hun teams op doel, houding en gedrag.

Inrichting van de organisatie

Na het besluit van HLT-bestuur om de nieuwe organisatiestructuur te implementeren is gestart met systeemaanpassingen, het plaatsingsproces, nieuwe overlegstructuur, directiestatuut, de mandaatregelingen, de werving van nieuwe teammanagers en directeuren. De organisatie-inrichting per 1 oktober 2024 is daarmee succesvol verlopen. Ook de werving van nieuwe teammanagers en directeuren is in 2024 gerealiseerd.

Implementatiemanager

Op 1 september 2024 is een implementatiemanager gestart om regie te voeren op het ontwikkelplan. Hiervoor is een projectorganisatie ingericht met interne medewerkers: kernteam

(voor advies aan projectleiders), projectteam (voor onderlinge verbanden tussen projecten) en "vliegende keepers" (voor energie, betrokkenheid en inspiratie vanuit medewerkers). De implementatiemanager startte met een analyse van de projecten van het ontwikkelplan voor 2024. Samen met projectleiders is gestart met een voorverkenning waaruit een integrale projectopdracht met het te verwachten resultaat volgt.

Concernplan

Om tot een realistisch concernplan 2025 te komen is een analyse gemaakt van de projecten uit het ontwikkelplan, de concept lange termijn opdracht en projecten uit het concernplan 2024. Hiermee komen we tot een sturingslijn op leren, verbeteren en ontwikkelen. De analyse heeft geleid tot een overzicht waarin de samenhang en mogelijke raakvlakken/overlap zichtbaar wordt.

Teamplannen

Vanuit het programma "Grip op geld" is gestart met de managementrapportage en managementcyclus. Alle teammanager hebben teamplannen opgesteld met expliciet aandacht voor persoonlijke- en teamontwikkeling en capaciteitsmanagement.

3.3.5 Evaluatie HLTsamen

In 2024 is de Evaluatie HLTsamen vastgesteld. We namen de organisatie HLTsamen en de oorspronkelijke uitgangspunten, de drie K's (kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid) en de S (strategie) onder de loep. Bij de evaluatie van de organisatie hebben we raadsleden, collegeleden en medewerkers van HLTsamen betrokken. We organiseerden hiervoor verschillende bijeenkomsten, onder andere in De Watertoren Bollenstreek. De aanbevelingen in de evaluatie kregen een plek in de Lange termijn opdracht.

3.3.6 Lange termijn opdracht

Het afgelopen jaar is de lange termijn opdracht "HLTsamen verder!" opgesteld. Dit stuk bevat visie en ambitie van het HLT-bestuur, in samenhang met de aanbevelingen in de evaluatie.

Er is in dit traject bewust meer tijd genomen om te zorgen dat het een gedragen stuk werd. De nota is besproken in de colleges, op een gezamenlijke collegebijeenkomst afgelopen september, en op een radenbijeenkomst begin oktober. Dit heeft geresulteerd in een versie die eind oktober aan de raden is verzonden voor zienswijzen. Naar verwachting zal de definitieve besluitvorming op collegeniveau plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2025.

3.3.7 Data gedreven sturen

In 2024 is een datateam samengesteld. Het team maakt onderdeel uit van de afdeling Bedrijfsinformatie & Compliance (BIC). Het datateam heeft het werk vanuit het programma overgenomen en pakt tegelijk nieuwe verzoeken en ontwikkelingen op.

Ondanks dat het datateam op stoom komt, zijn er drie knelpunten: de overweldigende behoefte vanuit de organisatie, de uitdagingen van data-uitwisseling met ketenpartners en het prioriteren. Voor een deel ligt de oplossing in de nieuwe organisatiestructuur met bijbehorende overleggen omtrent (her)prioritering, capaciteit en budget. Het andere aspect ligt aan co-creëren, door samenwerking te komen tot een duurzaam data/informatieproduct, deze scherp af te bakenen en structureel te borgen in (digitale) werkprocessen, zowel met intern als externe partners.

Datagedreven sturen (DgS) bestaat niet meer als separaat project of programma. De focus vanuit het dagelijkse werk ligt vanaf 2025 op de algehele databewustwording, het weten en leren omgaan met data, deze te kunnen interpreteren, hergebruiken en muteren. Dat zorgt voor directe datakwaliteitsverbeteringen. Daarvoor is nodig: heldere datagovernance, die gedragen wordt door specifieke data-afspraken (eigenaarschap) te maken en toe te spitsen per specialisme en vakafdeling (teammanagers).

3.3.8 Privacy en gegevensbescherming

In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet om de privacy en informatieveiligheid van onze organisatie te versterken. Zo is beleid vastgesteld, waarmee we duidelijke richtlijnen hebben gecreëerd voor het omgaan met persoonsgegevens en informatieveiligheid. Daarnaast hebben we gewerkt aan de implementatie van structurele maatregelen, zoals risicoanalyses en bewustwording binnen de organisatie. Het aanstellen van PIV-vertegenwoordigers² was hierin een belangrijke stap, aangezien zij bijdragen aan kennisdeling en het versterken van informatieveiligheid in de dagelijkse praktijk.

² Projectadviseur Integrale Veiligheid

Ook hebben we gewerkt aan strategische verbeteringen, waaronder de aanbesteding van een ISMS³ en een impactanalyse op de NIS2-richtlijn⁴. Deze initiatieven zorgen ervoor dat we zowel aan wetgeving voldoen als onze weerbaarheid tegen dreigingen versterken. Met deze resultaten hebben we een solide basis gelegd voor verdere professionalisering en verbeteringen in de komende jaren.

3.3.9 Samen digitaal en transparant

De blauwdruk van de digitale werkplek, de informatiewetgeving en het op orde brengen van de informatiehuishouding is grotendeels afgerond en deze blauwdruk zetten we om naar een functioneel ontwerp, dat als basis voor de moderne digitale werkplek dient.

Als opvolging van de meting digitale vaardigheden, is een opleidingstraject ingezet. Hierbij brengen we de ambities en visie van HLTsamen op digitale vaardigheden in kaart. Daarnaast ontwikkelen we een opleidingsprogramma dat medewerkers opleidt en helpt bij het zich eigen maken van de moderne digitale werkplek.

In het derde kwartaal zijn de publicatieportalen voor de gemeenten live gegaan (open.hillegom.nl, open.lisse.nl en open.teylingen.nl). De portalen publiceren de Woo-besluiten (Wet open overheid) vanaf 1 januari 2024. De landelijke Woo-index verwijst naar deze portalen. De portalen zijn via overheid.nl te vinden.

Projecten en activiteiten

In 2024 hebben we onder andere onderstaande projecten en activiteiten uitgevoerd:

- Het organiseren van sessies met teams en teammanagers en het voeren van gesprekken met collega-gemeenten en provincies;
- Het ontwikkelen van een inrichting voor het informatiebeheer en archiefbeheer;
- Het voorbereiden van een functioneel ontwerp voor HLTsamen;
- Het ontwerpen van een digitale proeftuin om de moderne werkplek te testen met eindgebruikers;
- Structurele versterking van de kennis van functioneel beheerders door middel van een opleidingstraject;
- Selectie en voorlopige gunning van een opschoontool via een aanbestedingstraject voor het opschonen van de netwerkschijven en MS Teams-omgeving;
- In samenwerking met een leverancier zijn Woo-portalen ontworpen, gebouwd en gevuld met content.

3.3.10 Verbeteren financiële sturing en beheersing

Het programma Grip op Geld loopt nog door in 2025; voor 2024 zijn de gewenste resultaten bereikt. Dit betreft het budgetbeheer inclusief de verplichtingenadministratie en beheer van personeelkosten.

Met het programma Grip op Geld hebben we de sturing en beheersing op budgetten verbeterd. Daarvoor hebben we verschillende projecten en activiteiten uitgevoerd:

- Een belangrijke mijlpaal in het programma Grip op Geld is de vaststelling van de nieuwe Regeling Budgetbeheer. Deze regeling biedt de basis voor de rechtmatige en doelmatige besteding van de budgetten: het vierogenprincipe is hierin opgenomen, de het vastleggen van verplichtingen en de rollen van budgethouder en budgetbeheerder. Om dit naar de praktijk te vertalen is de financiële administratie aangepast, en zijn trainingen gegeven voor budgethouders en budgetbeheerders. Met ingang van boekjaar 2025 werken we volgens deze regeling.
- Voor de beheersing van personeelskosten zijn regels afgesproken en is een dashboard in ontwikkeling, dat naar verwachting in januari 2025 operationeel is.
- De HLT-administratie opnieuw ingericht, zodat informatie transparanter wordt en sneller beschikbaar wordt.
- De managementcyclus is ingericht. Dit is het periodieke overleg tussen directeur en teammanagers over de voortgang van het werkplan en de uitputting van budgetten.
- Contractering tussen HLTsamen en gemeentebesturen krijgt steeds meer vorm, dit loopt nog door in 2025.

³ Integrated Service Management, een standaardmethode voor de inrichting en verbetering van het IT-beheer

⁴ De Network and Information Security directive, of NIS2-richtlijn, is de opvolger van de NIS-richtlijn. Deze richtlijn is vastgesteld door de Europese Unie (EU) en bedoeld om de cyberbeveiliging en weerbaarheid van essentiële diensten in EU-lidstaten te verbeteren.

3.3.11 Inkoop

Een groot aantal medewerkers is bezig met inkoop. Bewustzijn bij medewerkers van het inkoopbeleid en inkoopprocessen is gegroeid. Er is een actueel inkoopbeleid en door de samenwerking met Stichting Rijk zijn Europese aanbestedingen geborgd wat betreft kwaliteit en rechtmatigheid. Ook hebben we de volgende acties ondernomen:

- Om de inkoopprocessen meer te professionaliseren is dit jaar een coördinator voor maatschappelijk verantwoord inkopen gestart. Naast de coördinator Social Return on Investment van Provalu geven we zo invulling aan deze aspecten van het inkoopbeleid. Hiermee heeft MVOI nadrukkelijk aandacht gekregen in inkoopprocessen.
- Stichting Rijk heeft 26 Europese aanbestedingen begeleid.
- We hebben interne trainingen verzorgd, waar in totaal 33 medewerkers aan hebben deelgenomen.
- Met de huidige bezetting komen we nog onvoldoende toe aan het realiseren van doelstellingen van het inkoopbeleid.

3.3.12 Rechtmatigheid

De ambitie om door te groeien naar een in control statement is bekrachtigd door het bestuur. Daarbij is het proces voor de rechtmatigheidsverantwoording meer geborgd en verbeterd. De verbijzonderde interne controle is, in samenwerking met de organisatie, tijdig gereed.

In 2024 hebben we onze ambitie om door te groeien naar het kunnen afleggen van een 'In control Statement' (zie figuur hieronder) bekrachtigd. Hiervoor is een aantal uren vanuit bedrijfsvoering voor HR-control, JZ-control en I-control geplaatst bij Audit en control. Niet als functie, maar wel als rol bij een bestaande functie.

Niet de accountant maar de colleges en de HLTsamen-directie verantwoordden in 2024 met een rechtmatigheidsverklaring dat uitgaven financieel rechtmatig hebben plaatsgevonden. Mede vanuit het programma Grip op Geld is vanaf 2023 de basis gelegd om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen. Het onderwerp rechtmatigheid is op de kaart gezet en dit is in 2024 verder voortgezet. Met name de aanpak per team voor een teamrechtmatigheidsverantwoording heeft gezorgd voor een grotere betrokkenheid in de organisatie. Ook is er een frauderisicoanalyse gemaakt. De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening 2024 evenals een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.

Het Programma Grip op Geld zet in op de verbetering van de interne beheersing en de verbijzonderde interne controle deze opgave. Er is ingezet op enerzijds bewustwording en anderzijds regelgeving zoals de regeling beheer budgetten en de richtlijn bewijs van geleverde prestatie bij inkoopfacturen en prijsafspraken. Vooral door de stap naar procesgerichte controle kan de VIC-capaciteit zich richten op verbetering van de interne beheersing. De ingezette leerlijn procesmanagement zal hieraan bijdragen.

3.3.13 Communicatie

Communicatie die verbindt

Het afgelopen jaar hebben we op verschillende manieren uitvoering gegeven aan de communicatie-opgave. Door meer te focussen op sentimenten in de samenleving (door o.a. een omgevingsbeeld en omgevingsanalyses), betrokkenheid van inwoners en ondernemers te stimuleren waar dit kan door middel van participatie en door goed af te wegen wat wij vanuit onze organisatie naar buiten sturen werk je aan meer verbinding. We hebben meerdere digipanel onderzoeken uitgevoerd, we hebben op diverse gebieden participatietrajecten vormgegeven (onder andere: campagne Wind op Lis, jongerenparticipatie met het Fioretti College Lisse, Hillegom en Lisse zoeken nieuwe burgemeester, jeugdintje Teylingen).

Begrijpelijke taal

Binnen HLTsamen heeft deze opdracht door alle veranderingen en tijdsdruk op andere trajecten nog geen invulling gekregen. In 2025 willen we met onze bestuurders het gesprek aangaan wat het ambitieniveau en de opdracht gaat zijn aan HLTsamen.

Actuele en toegankelijke informatie

De aanbesteding van de websites is een volgende fase ingegaan. Na een marktverkenning in 2024 gedaan te hebben, streven we om in Q1 2025 de aanbesteding te gaan publiceren. Om daarna in Q2 over te willen gaan tot gunning en implementatie van een nieuw cms systeem voor de drie gemeentewebsites en de HLTsamen website van de werkorganisatie.

Ondersteuning van de interne organisatie met communicatie

Het afgelopen jaar is er extra inzet geweest vanuit team communicatie voor de interne organisatie en haar uitdagingen. De organisatieontwikkeling is actief ondersteund met communicatieadvies, meerdere bedrijfsvoeringsprojecten waaronder Grip op Geld, diverse HR projecten waaronder het werkbelevingsonderzoek, vitaliteit en arbeidsmarktcommunicatie (binden en boeien van medewerkers, nieuw en huidig) en de digitale transformatie in het project Samen Digitaal Transparant.

Participatie

De groeiende vraag om advies en instrumenten voor participatie is gebleken in 2024. Overal valt het woord participatie, maar wát bedoelen we dan? Van informeren tot meebeslissen, allerlei niveaus van participatie zijn mogelijk. De term participatie is daarom lastig als één begrip; we werken vanuit communicatie aan het bewustzijn in de ambtelijke organisatie zodat waar ruimte is om inwoners en ondernemers mee te kunnen laten denken, ze zo veel mogelijk betrokken worden met de juiste vragen en verwachtingen.

In 2024 is gestart met het vormgeven en publiceren van een toolkit participatie, die initiatiefnemers van o.a. vergunningen die vallen onder de omgevingswet, kunnen helpen hun eigen participatieplan te schrijven en uit te voeren. Ook is de participatieleidraad hier een onderdeel van. Naast de toolkit evalueren we bepaalde participatietrajecten ook. Om hiervan te leren en verder te kunnen ontwikkelen.

In 2024 hebben we ook een start gemaakt met een organisatie opleidingsplan. We zijn erachter gekomen dat er meer op maat trainingen nodig zijn dan een brede organisatietraining, omdat er veel verschil zit in participatietrajecten binnen bijvoorbeeld het sociaal domein of het fysieke domein. Met de betreffende teammanagers zijn we in gesprek over de behoefte en mogelijkheden.

Project opvang vluchtelingen

In 2024 heeft het project opvang vluchtelingen veel inzet van team communicatie gevraagd. In 2024 ging het traject van brede zoeklocaties naar concrete locaties en de haalbaarheid daarvan. Per gemeente was er een verschillende aanpak en invulling, waardoor wij drie communicatieaanpakken hebben ontwikkeld.

3.3.14 Indicatoren

De beleidsindicatoren zijn verplicht voorgeschreven gegevens die een trend kunnen signaleren. Deze gegevens worden voornamelijk vanuit externe bronnen verkregen. Deze informatie is ook beschikbaar op www.waarstaatjegemeente.nl. Voor de HLT organisatie zijn de meeste beleidsindicatoren niet van toepassing, uitgezonderd van de indicatoren die onder het taakveld bestuur thuis horen.

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023	Realisatie 2024
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,1	5,5
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,1	5,2
Externe inhuur	Inhuurkosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	18,95%	19,49%
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 666,71	€ 774,27
Overhead	% van de totale lasten	55%	51%

Toelichting indicator Formatie

Het gaat hier om de begrote formatie in fulltime eenheden van het ambtelijk apparaat van de organisatie op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan (vacature). Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.

Toelichting indicator Bezetting

Het gaat hier om het werkelijke aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Terugkijkend op een begrotingsjaar wordt de werkelijke bezetting berekend. Conform de definitie van Vensters voor Bedrijfsvoering is de gemiddelde bezetting in dat

begrotingsjaar berekend door het gemiddelde te nemen van de werkelijke bezetting op 1 januari en op 31 december.

Toelichting indicator Externe inhuur

Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een opdrachtgever die bij de organisatie in dienst is i) door een private organisatie met winstoogmerk ii) die tegen betaling personele capaciteit en deskundigheid inzet, iii) zonder arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de ingezette personen.

Toelichting indicator Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Toelichting indicator Overhead

De overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het percentage van HLTsamen is hoger dan in de gemeentebegroting, omdat HLTsamen een bedrijfsvoeringorganisatie is zonder programmabudget.

3.4 Crisisorganisatie

De tijdelijke Europese opvangregeling ontheemden Oekraïne (RTB) is in 2024 verlengd naar 4 maart 2026. Het ziet ernaar uit dat het conflict in Oekraïne voortduurt, hierdoor blijft opvang nodig.

3.4.1 Opvang vluchtelingen

Opvang Oekraïners

In 2024 is aan zo'n 400 ontheemden uit Oekraïne een opvangplek gerealiseerd in één van de gemeentelijke opvang locaties. Daarnaast hebben er zo'n 100 ontheemden een plek gevonden bij particuliere huishoudens. Uitgangspunt bij de opvang is dat we aan ontheemden uit Oekraïne duurzame – crisis - opvang op locaties hebben geboden zolang dit nodig is. Het zorgt voor meer stabiliteit voor de Oekraïense ontheemden, de omwonenden en de gemeentelijke organisatie. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de regiogemeenten.

Zelfredzaamheid en eigen bijdrage

In juni zijn de ontheemden uit Oekraïne verhuisd van de Parklaan naar de Wilhelminalaan in Sassenheim (gemeente Teylingen). Dit is een duurzame locatie waar ontheemden gehuisvest kunnen worden zolang als nodig is. De kosten van de verbouwing van de Wilhelminalaan in Sassenheim zijn volledig gedekt uit de transitievergoeding van het Ministerie van Justitie & Veiligheid.

Naarmate ontheemden langer in Nederland verblijven stimuleren wij de zelfredzaamheid in onze samenleving. Dit heeft ertoe geleid dat de inzet van Welzijnswartier met ingang van het vierde kwartaal 2024 is afgeschaald.

Een uitvloeisel van het langer verblijven van ontheemden Oekraïne is dat zij per 1 juli 2024 een eigen bijdrage gaan betalen. Gemeenten hebben vanuit het Rijk hier een halfjaar de tijd voor gekregen. De HLT-gemeenten innen de eigen bijdrage met ingang van 1 oktober 2024, welke dienstverlening overigens wordt uitgevoerd door de ISD. Zo zijn administratieve processen aangepast, maar ook naar (huidige en nieuwe) ontheemden gecommuniceerd wat de nieuwe regels voor hen inhouden. De bewoners die de eigen bijdrage moeten gaan betalen hebben een persoonlijke beschikking ontvangen, inclusief een incassoformulier. De bereidheid om de eigen bijdrage te betalen is hoog onder de Oekraïners in de gemeentelijke opvang binnen HLT. De gemeenteraden zijn eind augustus 2024 geïnformeerd. Op de inkomsten heeft de eigen bijdrage regeling geen effect omdat de eigen bijdrage wordt verrekend met de norm vergoeding van de gemeentelijke opvang.

De gerealiseerde kosten van de opvang ontheemden uit Oekraïne blijft binnen het normbedrag en daarmee binnen het gestelde kader van de exploitatiebegroting 2024.

Opvang van asielzoekers

Spreidingswet

Zoals de wet voorschrijft, hebben de HLT-gemeenten op 1 november 2024 in gezamenlijkheid met regio Holland Rijnland en de Provincie Zuid-Holland een aanbod aan de Minister van Asiel en Migratie gedaan voor de opvang van asielzoekers in 2025. Invulling van de opgave uit in het kader van de Spreidingswet dient plaats te vinden middels duurzame opvangplekken. Een duurzame opvangplek is voor minimaal vijf jaar beschikbaar.

Er zijn onvoldoende opvangplekken voor vluchtelingen. De situatie in Ter Apel blijft nijpend. Volgens de spreidingswet zullen asielzoekerscentra in 2025 moeten zijn gerealiseerd. De HLT-gemeenten zijn wettelijk verplicht om opvang voor vluchtelingen te bieden, net als alle Nederlandse gemeenten. In 2025 zal uitvoeringen voor Hillegom, Lisse en Teylingen worden gegeven.

Kaders

In 2024 hebben gemeenteraadsleden tijdens raadsvergaderingen kaders meegegeven aan de colleges. Bewoners konden zich aanmelden voor een klankbordgroep, die ook wensen heeft meegegeven aan de gemeente. Daaruit volgde een afwegingskader dat in 2024 door het college van HLT-gemeenten is vastgesteld. Afgelopen zomer konden inwoners en ondernemers opvanglocaties aandragen.

Locatie-onderzoek

In 2024 zijn in de HLT-gemeenten locaties onderzocht die het meest geschikt lijken voor de daadwerkelijke opvang van vluchtelingen zodat wij in 2025 stappen kunnen zetten om de

gemeente Ter Apel te kunnen helpen. Het bepalen van geschikte locaties voor asielopvang is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en het COA. Het COA staat positief ten aanzien van het aanbod van de gemeenten. Het is onduidelijk tot wanneer de Spreidingswet wordt gehandhaafd door de Rijksoverheid. Als er een nieuwe situatie ontstaat door wijzigingen in de wetgeving gaan de colleges opnieuw in gesprek met de gemeenteraden over de koers.

Communicatie

Er is daarnaast communicatie geweest met bewoners en overige betrokken van de opvanglocaties. Tot slot is er tijd besteed aan diverse juridische kwesties rondom de opvanglocaties zoals gedoogbesluiten en omgevingsvergunningen.

Van crisis- naar beheerorganisatie

Door de duurzame opvang van zowel ontheemden uit Oekraïne als asielzoekers heeft de huidige crisisorganisatie in 2024 zich (meer) toe bewogen naar een beheerorganisatie. Regionaal is door medewerkers vanuit het projectteam afstemming gezocht over het taalonderwijs en onderwijshuisvesting. Hierover is gesproken met medewerkers van de HLT-organisatie die zich met onderwijs en onderwijshuisvesting bezighouden. Daarnaast nemen we in regionaal verband deel aan verschillende overleggen, zoals bijvoorbeeld het locatiehoofden-overleg. Ook zijn er korte (communicatie)lijnen met de veiligheidsregio Hollands-Midden.

3.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Het tweede onderdeel van het programmaplan betreft de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn baten en lasten die niet specifiek aan een programma zijn toe te rekenen. Dit betreft bijvoorbeeld de algemene uitkering en niet-gebonden belastingen. In deze jaarstukken zijn geen algemene dekkingsmiddelen van toepassing.

Onvoorzien

In de financiële verordening is vastgelegd dat een bedrag van € 25.000 wordt opgenomen voor de post onvoorzien, wanneer de begroting dit toelaat. In 2024 is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

3.6 Paragrafen

3.6.1 Verplichte paragrafen niet voor HLTsamen

Onderstaande verplichte paragrafen zijn niet van toepassing op de HLTsamen-organisatie.
HLT samen:

- heeft geen **lokale heffingen**;
- heeft geen **kapitaalgoederen** omdat deze in eigendom en beheer zijn bij de deelnemende gemeenten;
- heeft grond noch **grondbeleid**;
- heeft geen **verbonden partijen**.

3.6.2 Paragraaf Financiering

Inleiding

De financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beleid valt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Centraal in deze wet staan transparantie en risicobeheersing. Om inzicht te geven in de manier waarop HLTsamen dit doet en om een beeld te geven van de stand van zaken gaan we in deze paragraaf in op de ontwikkelingen rond de financiering, het te voeren beleid op dit gebied en de risico's die we daarbij lopen.

Algemeen

Het door het bestuur nog vast te stellen concept-financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. De huidige gemeentelijke statuten verschillen niet veel qua inhoud. Daarom zullen tot dan deze statuten het uitgangspunt zijn voor de treasuryfunctie. Het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen is dat de kasgeldlimiet optimaal benut wordt en zoveel mogelijk kort vermogen wordt aangetrokken. Hierbij wordt benadrukt dat de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dient en dat een prudent beleid wordt gevoerd binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Welke ontwikkelingen spelen er?

Renteontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in maart 2016 de herfinancieringsrente verlaagd naar 0,00%. Tot en met september 2023 is deze rente in 6 stappen verhoogd naar 4,5%. Gedurende 2024 is deze in 4 stappen verlaagd naar 3,15%. Momenteel (februari 2025) bedraagt de geldmarktrente voor aan te trekken driemaands kasgeldleningen 2,52%. De vergoedingen bij het Schatkistbankieren staan op 2,66%. De kapitaalmarktrente voor aan te trekken leningen voor looptijden van 5 en 10 jaar zonder renteherziening bedraagt momenteel resp. 2,34% en 2,45%.

Overige ontwikkelingen

In 2024 zijn zowel geen langlopende leningen als kasgeldleningen afgesloten.

Liquiditeitsprognoses

Wekelijks stellen we liquiditeitsprognoses voor de korte termijn op om tijdig in te spelen op schommelingen in de liquiditeit.

Risicobeheer

Het risicobeheer is gericht op het beperken van financiële risico's. In het Financieringsstatuut zullen richtlijnen en limieten worden opgenomen, die de basis vormen voor alle transacties op dit gebied. Ons beleid is voornamelijk gebruik te maken van veilige en inzichtelijke financiële instrumenten. De Wet fido geeft normen voor het beperken van risico's. De belangrijkste risicocategorie is het renterisico, waarvan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm belangrijke richtlijnen zijn ter beperking van renterisico's.

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd tot één jaar. Het totaal van deze leningen mag voor een gemeenschappelijke regeling niet meer bedragen dan 8,2% van de totale lasten op de begroting.

De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd vanaf één jaar. De verplichte aflossingen en renteherzieningen op deze leningen mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale lasten op de begroting. Het doel van deze normen is om het risico te beperken wanneer bij herfinanciering van de leningen een rentestijging leidt tot financiële problemen. HLTsamen heeft op dit moment geen leningen met een looptijd langer dan één jaar.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het wettelijke maximum aan leningen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet stond toe om in 2024 de financieringsbehoefte tot een bedrag van € 4.096.000 te dekken met kortlopende leningen. Zodra wij deze limiet voor een langere periode (meer dan een half jaar) dreigen te overschrijden, trekken wij een langlopende lening aan of vragen wij (onderbouwd) toestemming aan de provincie om gedurende een bepaalde periode de limiet te mogen overschrijden. Dit was in 2024 niet aan de orde.

Gelet op de lage rente voor kort krediet, maken we zoveel mogelijk gebruik van de toegestane norm, tenzij we sterke rentestijgingen verwachten op de kapitaalmarkt.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)		2024
1	Begrotingstotaal lasten	49.947
2	Maximaal toegestane kasgeldlimiet (8,2% van begrotingstotaal lasten)	4.096
3	Gemiddeld saldo vlottende korte schuld en vlottende middelen	0
4	Ruimte onder kasgeldlimiet	4.096

Renterisiconorm

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		2024
1	Renteherziening op langlopende schuld o/g	0
2	Te betalen aflossingen	0
3	Renterisico (1 en 2)	0
4	Renterisiconorm	9.989
5a	Ruimte onder risiconorm	9.989
4a	Begrotingstotaal lasten	49.947
4	Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	9.989

Ook voor de komende jaren zullen we naar verwachting onder de renterisico-norm blijven.

Rentemethodiek

In het vernieuwde BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarrekening naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook verplicht inzicht moet geven in:

- de rentelasten uit externe financiering
- het renteresultaat
- de wijze van rentetoerekening.

Door onderstaand overzicht en toelichting in de paragraaf financiering op te nemen wordt invulling gegeven aan deze verplichting.

Berekening renteomslagpercentage		2024
Restant korte financiering begin dienstjaar		0
Restant lange financiering begin dienstjaar		0
Totaal externe financiering		0
Gewogen gemiddeld rentepercentage externe financiering tbv rente eigen vermogen		0%
a1. De externe rentelasten over de korte financiering	+	0
a2. De externe rentelasten over de lange financiering	+	0
b. De externe rentebaten	-/-	143.313
Totaal door te rekenen externe rente		-143.313
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	0
c2. De rentelasten van projectfinanciering	-/-	0
c3. De rentebaten van door verstrekte leningen (projectfinanciering)	+	0
Saldo door te rekenen externe rente		-143.313
d1. Rente over eigen vermogen	+	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	+	0
De aan taakvelden toe te rekenen rente		-143.313
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	0
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		-143.313
Boekwaarde activa tbv renteomslag begin dienstjaar		3.797.132
Omslagrenteberekening		-3,77%
Na afronding		0%

Conform de in 2017 gewijzigde BBV wordt de rente op de volgende manier verwerkt. Alle rente loopt via het taakveld 0.5 Treasury. Alle rentelasten en -baten worden in principe direct op dit taakveld geboekt. Voor de inzet van immateriële, materiële en financiële activa wordt de rente voor de financiering van deze activa omgeslagen over de betreffende taakvelden (lasten). Omdat in 2024 de omslagrente 0% is, is dit in 2024 niet gedaan.

De afschrijvingen worden direct ten laste gebracht van de diverse taakvelden, waarop de af te schrijven activa betrekking hebben.

Overzicht EMU-saldo

Sinds 2006 zijn gemeenten en gemeenschappelijke regelingen verplicht een raming van de eigen 'bijdrage' aan het EMU-saldo op te nemen. (EMU staat voor Economische en Monetaire Unie). Om de cijfers tussen verschillende landen goed te vergelijken zijn in de Europese Unie afspraken gemaakt over de wijze van berekening van het EMU-saldo.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, dus de feitelijke geldstromen die in een jaar plaatsvinden. Een negatief EMU-saldo wil niet zeggen dat de gemeenschappelijke regeling onmiddellijk een probleem heeft, omdat zij werkt met het baten- en lastenstelsel.

Het gerealiseerde EMU-saldo van HLTsamen voor 2024 ziet er als volgt uit:

	EMU saldo prognose (x € 1.000)	- /+	2024
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttrekking uit reserves (-)	-/+	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	1.008
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	479
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	592
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU en ov.	+	0
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	+	0
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	0
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven van bouwrijp maken	-	0
8a	Verkoopopbrengsten van grond	+	0
8b	Boekwinst op grondverkoop	-	0
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	15
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	0
	Geraamd EMU-saldo		880

3.6.3 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf schept inzicht in de actuele risico's en het vermogen om deze risico's op te kunnen vangen. De grondslag van deze paragraaf is vastgelegd in artikel 11 van het BBV.

Inleiding en achtergrond

HLTsamen omschrijft een risico als een onzekere gebeurtenis die effect heeft op het kunnen behalen van een doelstelling. Een risico onderscheidt zich van een probleem omdat een probleem een zekerheid is. Risico's kunnen zowel intern als extern zijn.

Door te sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is HLTsamen beter in staat om haar doelen te verwezenlijken met de beschikbare middelen. Bij het aangaan van risico's worden onderstaande vier vragen in acht genomen:

- Wat willen wij bereiken?
- Wat is daarbij onzeker (voor wie)?
- Wat gaan wij doen (voor wie)?
- Hoeveel risico is aanvaardbaar*?

**Ten aanzien van de hoeveelheid aanvaardbaar risico is het uitgangspunt gekozen dat de (netto) kans maal (netto) impact van de risico's totaal niet groter mogen zijn dan 5% van het materiele budget tenzij hier een door het bestuur goedgekeurde onderbouwing aan ten grondslag ligt. Het uitgangspunt zal formeel worden vastgesteld wanneer er voldoende ervaring is opgedaan met de herziene methodiek van risicoberekening.*

Het beperken van risico's is geen doel op zich. Risico's zullen altijd bestaan en zijn nooit volledig te vermijden en/of te beheersen. Oftewel bij het invulling geven aan haar maatschappelijke missie zal de HLTsamen organisatie altijd een bepaalde mate van risico lopen. De kern van bovengenoemde vragen is om bewust te zijn over de risico's en een gedegen afweging te maken tussen effectiviteit en efficiency in het omgaan met die risico's.

Het sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is een ontwikkeling binnen HLTsamen die zich de komende jaren verder zal vertalen. De nadruk ligt op het inventariseren en beheren van de strategische risico's in de doelstellingen van HLTsamen. Hierbij wordt gekeken naar de netto risico's. Dit zijn de risico's na het inrichten van de beheersmaatregelen. In de komende jaren zal een grotere nadruk worden gelegd op risicobewustzijn en governance risico's. De huidige opzet ten aanzien van risicomanagement is weergegeven in onderstaand figuur.

Omvang Risico en Weerstandscapaciteit

De omvang van het risico is berekend door voor de onderdelen beleid, dienstverlening en bedrijfsvoering van HLTsamen inzichtelijk te maken wat de belangrijkste risico's (zie inleiding en achtergrond) zijn, hoe groot de kans wordt ingeschat dat het risico zich door de jaren heen zal voordoen en hoe groot de impact (in euro) naar inschatting zal zijn wanneer dit plaatsvindt. De kans maal de impact vormt het risicobedrag dat HLTsamen opneemt in haar begroting.

Bij het inschatten van kans en impact wordt rekening gehouden met de beheersmaatregelen die zijn getroffen (of worden getroffen) om het risico en/of de impact te verkleinen. Op deze manier wordt het netto risicobedrag berekend.

De risico's zijn geïnventariseerd en geactualiseerd door de managers die sturen op de beheersing van het risico en de daarmee verbonden doelstellingen. Bij het inschatten van kans en impact hebben zij gebruik gemaakt van een standaard tabel voor kans en impact.

Op basis van bovengenoemde risico-inventarisatie is gebleken dat de omvang van het netto risico van HLTsamen afgerond € 1.456.250 bedraagt.

Omvang risico HLTsamen

	Per 31 december 2024
Risicobedrag	€ 1.456.250
% risico i.r.t. omvang jaarrekening	2,2%. Norm begroting < 5%

Omvang incidentele weerstandscapaciteit HLTsamen

HLT heeft geen incidentele weerstandscapaciteit, omdat HLT geen algemene reserve en geen stille reserves heeft.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,50%
2. gemiddeld	25% - 75%	50%
3. hoog	75% - 100%	87,50%

Onderdeel	Beschrijving risico	Maximaal risico	Kans	%	Financieel risico
Bedrijfsvoering	Relatief hoog ziekteverzuim maakt het noodzakelijk personeel te vervangen. Dit kan resulteren in hoge kosten inhuren, bijstellen /vertragen plannen en vermindering van kwaliteit van producten en diensten. Het risico is de kans dat we de kosten van het verzuim niet kunnen opvangen binnen bestaande begroting van HLTsamen en dat de gemeenten hiervoor een bijdrage moeten betalen.	€2.050.000	Gemiddeld	50,00%	€1.025.000
	Rechtmatigheid. De context voor gemeenten als het gaat om de systeemwereld van wet- en regelgeving wordt steeds complexer en ingrijpender. De opgave om daarop ingericht te zijn wordt steeds groter. De colleges en het HLTsamen bestuur leggen een rechtmatigheidsverantwoording af. Op basis van het huidige ambitieniveau als het gaat om rapporteringsgrenzen en controle toleranties wordt het een flinke opgave om als organisatie voldoende op niveau te komen. Het risico bestaat dat we extra moeten inhuren om de wettelijke eisen waar te maken.	€78.750	Hoog	87,50%	€78.750
	Inkoop. HLTsamen loopt momenteel risico op aanbestedingstrajecten voor materiële aankopen (anders dan inhuren). Als gevolg van een aanbesteding kan een conflict ontstaan, kan een juridisch conflict ontstaan met bijkomende kosten.	€60.000	Hoog	87,50%	€52.500
	Incidenten ICT, Informatieveiligheid en Privacy. Dit kan resulteren in continuïteitsproblemen, boetes en reputatieschade.	€2.400.000	Laag	12,50%	€300.000
€ 1.456.250					

Toelichting

Voor inzicht in de risico's van HLTsamen is in bovenstaande tabel de stand van zaken verwerkt per 31 december 2024 en wordt vooruitgekeken naar de komende jaren.

Kengetallen

Recapitulatie kengetallen	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto schuldquote	4,39%	5,58%	-1,32%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	4,39%	5,58%	-1,32%
Solvabiliteitsratio	9,76%	4,25%	25,68%
Structurele exploitatieruimte	-0,15%	0,00%	-1,24%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de organisatie ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hier geldt: hoe lager, hoe beter. Overigens hanteert de VNG een signaalwaarde van 100%, waarboven waakzaamheid is geboden. Een netto schuldquote van hoger dan 130% is een indicatie voor een te hoge schuld.

Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)		rekening 2023	begroting 2024	rekening 2024
Vaste schulden	+	0	0	0
Netto vlottende schuld	+	7.553	10.577	7.796
Overlopende passiva	+	527	500	1.125
Fin. activa (uitsluitend art. 36, d, e, f)*	-	0	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	-	720	1.040	5.341
Liquide middelen	-	139	250	223
Overlopende activa	-	4.752	7.000	4.234
Totaal		2.469	2.787	-876
Totale baten, excl. mutaties reserves		56.239	49.947	66.127
Netto schuldquote (netto schuld/baten)		4,39%	5,58%	-1,32%

* Betreft art. 36 BBV

- d. uitzettingen in de Rijksschatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in vorm van Nederlands schuld papier met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. HLTsamen heeft geen leningen verstrekt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen (bedragen x € 1.000)		rekening 2023	begroting 2024	rekening 2024
Vaste schulden	+	0	0	0
Netto vlottende schuld	+	7.553	10.577	7.796
Overlopende passiva	+	527	500	1.125
Fin. activa (uitsluitend art. 36, b,c,d,e,f)*	-	0	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	-	720	1.040	5.341
Liquide middelen	-	139	250	223
Overlopende activa	-	4.752	7.000	4.234
Totaal		2.469	2.787	-876
Totale baten, excl. mutaties reserves		56.239	49.947	66.127
Netto schuldquote (netto schuld/baten)		4,39%	5,58%	-1,32%

* Betreft art. 36 BBV

b. leningen aan:

1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
2. woningbouwcorporaties;
3. deelnemingen;
4. overige verbonden partijen;

c. overige langlopende leningen;

d. uitzettingen in de Rijksschatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

e. uitzettingen in vorm van Nederlands schuld papier met rentetypische looptijd van één jaar of langer;

f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bezit op de balans gefinancierd is door het eigen vermogen en in hoeverre de gemeente aan de financiële verplichtingen kan voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het eventuele resultaat uit het overzicht baten en lasten.

Solvabiliteitsratio (bedragen x € 1.000)	rekening 2023	begroting 2024	rekening 2024
Eigen vermogen	919	500	3.384
Balanstotaal	9.409	11.777	13.179
Solvabiliteit (ev/balanstotaal)	9,76%	4,25%	25,68%

3.6.4 Paragraaf Bedrijfsvoering

Onderdelen van de paragraaf bedrijfsvoering conform artikel 14 van het BBV is in deze jaarrekening ondergebracht in het programma Werkorganisatie HLTsamen. In deze paragraaf wordt verder ingegaan op de rechtmatigheidsverantwoording van HLTsamen.

Inleiding

De directie HLTsamen legt in de jaarrekening 2024 verantwoording af over de rechtmatige besteding van middelen met een rechtmatigheidsverantwoording (RMV). De verantwoording over rechtmatigheid wordt afgelegd door de directie HLTsamen, die daarvoor ook feitelijk verantwoordelijk is.

Waar voorgaande jaren de accountant een uitspraak deed over de rechtmatige besteding van middelen doet sinds de jaarrekening 2023 de directie HLTsamen, zelf deze uitspraak. De accountant controleert de getrouwheid van de RMV. Met andere woorden: is hetgeen in de RMV opgenomen juist en volledig?

Wat is een rechtmatigheidsverantwoording?

De rechtmatigheidsverantwoording gaat over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen. Denk aan inkopen, aanbestedingen, legesinkomsten en subsidies. De verantwoordingsgrens is 2% van de lasten inclusief de dotaties aan de reserves, zijn de € 1.312.217,-. Dit is bepaald in de financiële verordening. Het betekent dat als het totaalbedrag van de onrechtmatigheden de grens overstijgt dit moet worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Rechtmatigheid gaat om drie specifieke criteria:

1. Voorwaardencriterium: is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Begrotingscriterium: is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
3. M&O-criterium: is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording 2024

De rechtmatigheidsverantwoording staat op pagina 48 in deze jaarrekening. Het is het tweede jaar dat de directie zelf deze rechtmatigheidsverantwoording opstelt. Het is positief dat er geen begrotingsonrechtmatigheden zijn. ~~VAlleen~~ voor het voorwaardencriterium is een fout geconstateerd van € 948.825. Deze fout is niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording, maar wordt hieronder toegelicht omdat de fout onder de verantwoordingsgrens blijft. Voor het M&O criterium zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Onrechtmatigheden groter dan € 100.000,-

Volgens de financiële verordening van de gemeente artikel 12 lid 3 moeten geconstateerde afwijkingen groter dan € 100.000,- in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht.

Van de lasten voldoet € 948.825 niet aan het voorwaardencriterium. Hierbij is de aanbestedingsregelgeving niet juist nageleefd. We lichten hieronder de onrechtmatigheden groter dan € 100.000,- toe. Het betreft:

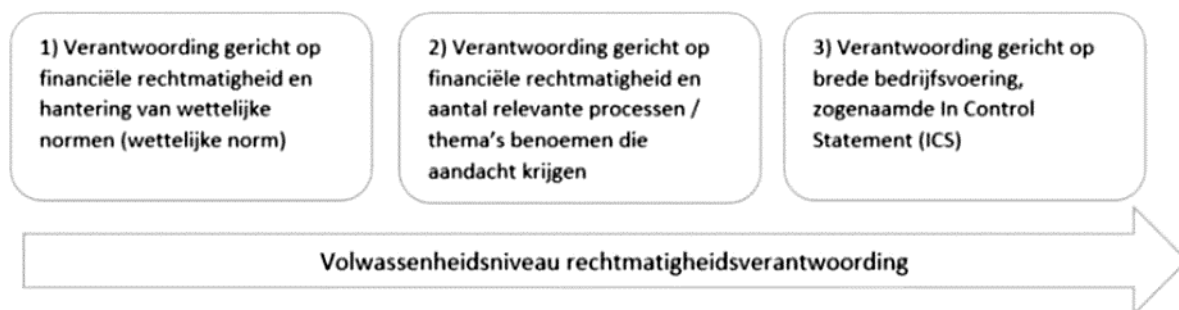
1. overschrijding van het Europees drempelbedrag voor sociale en andere specifieke diensten (SAS diensten) bij de inkopen in 2024. Hierbij gaat het om de arbeidsmigratiebemiddeling. Om de continuïteit te waarborgen is dit in 2024 voortgezet (€ 586.512).
2. overschrijding van het Europees drempelbedrag bij de inhuur van personeel in 2024 (€ 226.350). De verwachting is dat de onrechtmatigheid in 2025 wordt opgelost.

Om dit soort onrechtmatigheden te voorkomen moeten we de aanbestedingsregelgeving voor het verlengen van overeenkomsten binnen het proces verduidelijken. Voor 2025 wordt enerzijds vanuit de inkoopfunctie en anderzijds vanuit het VIC-plan met de 2e en 3e line ingezet op verbetering van kennis en het vroegtijdig signaleren van risico's.

Totstandkoming rechtmatigheidsverantwoording (RMV)

De context waarin gemeenten moeten werken als het gaat om de systeemwereld van wet- en regelgeving is complex en ingrijpend. De opgave om daar in de bedrijfsvoering op te zijn ingericht wordt steeds groter. De basis op orde is daarmee een continue opgave geworden aangezien die basis niet stilstaat maar de lat steeds hoger wordt gelegd. Naast de toenemende eisen op het vlak van informatie (privacy, informatiebeveiliging, wet open overheid en de nieuwe archiefwet) nemen de eisen toe op het vlak van financiën en (externe) verslaggeving. Denk aan fiscaliteit, (volwassenheid van de) rechtmatigheidsverantwoording en duurzaamheid.

We hebben in 2024 onze ambitie om door te groeien naar het kunnen afleggen van een In control Statement (zie figuur hieronder) bekrachtigd. Hiervoor is een aantal uren vanuit bedrijfsvoering voor HR-control, JZ-control en I-control geplaatst bij Audit en control. Niet als functie, maar wel als rol bij een bestaande functie.

Mede vanuit het programma Grip op Geld is vanaf 2023 de basis gelegd om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen. Het onderwerp rechtmatigheid is op de kaart gezet en dit is in 2024 verder voortgezet. Teams hebben verantwoording afgelegd met het formulier TeamVerantwoordingRechtmatigheid (TVR). De TVR is een formulier waarmee de teammanager aan de directie verantwoording aflegt over het rechtmatig handelen binnen een proces. 'Rechtmatig handelen' heeft betrekking op de drie rechtmatigheidscriteria. Ook fraude, staatssteun en verbonden partijen zijn in de TVR meegenomen. Met name de aanpak per team voor een TVR heeft gezorgd voor een grotere betrokkenheid in de organisatie. Ook is er een frauderisicoanalyse gemaakt.

Interne beheersing rechtmatigheid; hoe staat het ermee?

Hieronder is per onderwerp aangegeven hoe het staat met de interne beheersing.

Processen

De externe accountant heeft in zijn managementletter over 2024 geen significante tekortkomingen geconstateerd. De belangrijkste aandachtspunten hebben betrekking op het inkoopproces. We hebben ten opzichte van vorig jaar opnieuw verbeteringen laten zien en bevindingen opgevolgd. In 2024 is gestart met de implementatie voor de verplichtingenadministratie met als doel om gedurende 2025 de verplichtingenadministratie volledig ingevoerd te hebben. De nieuwe Regeling Budgetbeheer is in 2024 vastgesteld. Hierin is het vier ogenprincipe opgenomen, evenals het vastleggen van verplichtingen en het vastleggen van de prestatieverantwoording.

In Control Framework

Een Control framework (CFW) is een manier waarmee de organisatie (t.a.v. rechtmatigheid/ getrouwheid/bedrijfsvoering algemeen) de interne beheersing kan duiden. De beheersmaatregelen vormen het Control framework en worden uitgevoerd door three lines. We hebben nog stappen te zetten met het uitwerken en structureel implementeren van het organisatie-brede control framework gezamenlijk met eerste en tweede lijn.

Risicomanagement

In 2024 is gestart met het bevorderen van het risicobewustzijn en is een risicospel ontwikkeld. Dit is in 2024 gespeeld met vijf teams. Met de resterende teams zal in 2025 het risicospel worden gespeeld. Ook zal in 2025 een kadernota risicomanagement worden opgesteld.

Het M&O-beleid (Misbruik en Oneigenlijk gebruik)

M&O-beleid is extern gericht. Het beoogt te voorkomen dat de inwoner, instelling of organisatie, die via de gemeente gebruik maakt van overheidsregelingen, ten onrechte uitkeringen of voorzieningen verkrijgt of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen betaalt;

- door het opzettelijk verstrekken van onjuiste/onvolledige gegevens (misbruik);
- door handelingen in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (oneigenlijk gebruik).

Interne regelingen vallen hier niet onder. Deze vallen wat betreft eventueel misbruik of oneigenlijk gebruik onder het gemeentelijke fraude- en integriteitsbeleid. Binnen HLTsamen is in 2024 geen Misbruik en Oneigenlijk gebruik onder het gemeentelijke fraude- en integriteitsbeleid geconstateerd.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik-beleid (M&O) is met name relevant bij het domein Maatschappelijke Ondersteuning maar ook bij het opleggen van gemeentelijke belastingen, heffingen en leges. De uitvoering van het M&O-beleid is grotendeels belegd bij verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen). Deze taken vallen niet binnen de begroting van HLTsamen.

Fraude

Fraude is een verzamelnaam voor allerlei verwijtbaar en niet toegestaan gedrag door een persoon met als doel het bevoordelen van zichzelf of een ander door opzettelijk wederrechtelijk te handelen. De kans dat fraude plaats vindt hangt onder andere af van drie factoren:

- Gelegenheid (hoe makkelijk is het om te frauderen)?
- Druk (interne of externe druk die er toe leidt dat iemand fraudeert, bijvoorbeeld privé (geld)problemen of druk vanuit het management)
- Rationalisatie (cultuur en voorbeeldgedrag)

In het kader van fraudepreventie hebben we een fraudepreventieprotocol. Ook is er een frauderisicoanalyse gemaakt en is bij het risicospel aandacht gegeven aan fraude. In 2024 zijn geen fraudemeldingen binnengekomen.

Staatssteun

De organisatie heeft samen met de TVR ook uitvraag gedaan naar staatssteun. Er zijn geen signalen ontvangen om te vermoeden dat staatssteun is verleend.

3.6.5 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel de overheid transparanter en toegankelijker voor de buitenwereld te maken. De wet bevat verplichtingen, die op drie focusgebieden zijn gericht, namelijk de passieve openbaarmaking in de vorm van het behandelen van Woo-verzoeken, de actieve openbaarmaking waarbij besluiten binnen twee weken gepubliceerd dienen te worden en het op orde brengen van de informatiehuishouding. Deze laatste is door de wetgever als randvoorwaardelijk bepaald om tijdig aan de door de wet bepaalde termijnen te kunnen voldoen.

HLTsamen maakt alle Woo-verzoeken en bijhorende documenten (vanaf 1 januari 2024) openbaar via de hiervoor ingerichte webportalen. Elk van onze gemeenten heeft inmiddels een dergelijk publicatieportaal voor Woo-besluiten: open.hillegom.nl, open.lisse.nl en open.teylingen.nl.

Wat de actieve openbaarmaking betreft, heeft het Rijk de eerste vijf informatiecategorieën per 1 november 2024 verplicht gesteld. Deze vijf hadden weinig impact voor onze organisatie. De verwachting is dat de volgende informatiecategorieën per tranche de komende twee jaar verplicht actief openbaar moeten worden. Aangezien we als HLTsamen in de pas van de wet willen lopen, is er een implementatieplan Woo in voorbereiding. Dit plan vraagt om elk focusgebied dat de wet kent, als een project te zien en daarvoor een projectleider aan te stellen. Een deel van het op orde brengen van de informatiehuishouding, namelijk het opschonen van de netwerkschijven en het inrichten van SharePoint online, valt onder het project Samen Digitaal Transparant. Waar het overige deel van dit focusgebied wordt ondergebracht, moet nog worden bepaald.

Het aantal Woo-verzoeken is in 2024 verder toegenomen. Van 75 verzoeken voor de drie gemeenten in 2023 naar 91 verzoeken in 2024. De ontwikkeling van Woo-verzoeken per gemeente is in onderstaande tabel gespecificeerd.

Aantal Woo-verzoeken per gemeente	2023	2024	Toename
Gemeente Hillegom	18	24	33,3%
Gemeente Lisse	28	27	-3,6%
Gemeente Teylingen	29	40	37,9%
Totaal aantal Woo-verzoeken	75	91	21,3%

Om de Woo-verzoeken ook in de toekomst te kunnen blijven afhandelen, is de capaciteit in HLTsamen uitgebreid. Daarnaast is het proces rondom de afhandeling van Woo-verzoeken aangepast, met name als het gaat om de communicatie naar de behandelaar toe.

Voor de bekostiging van de implementatie van de Wet open overheid ontvangen de gemeenten voorlopig jaarlijks incidentele en structurele gelden van het Rijk.

4. Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit de Balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting.

4.1 Balans

Balans

Bedragen € x 1.000

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
• Investerings met een economisch nut		
<i>Machines, apparaten en installaties</i>	2.327	2.704
<i>Overig</i>	223	250
<i>Vervoermiddelen</i>	832	843
	3.381	3.797
TOTAAL VASTE ACTIVA	3.381	3.797
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
• Vorderingen op openbare lichamen	3.041	655
• Rekening-courantverhouding met het Rijk	2.295	38
• Overige vorderingen	4	27
	5.341	720
Liquide middelen		
• Liquide middelen (kas- en banksaldi)	223	139
	223	139
Overlopende activa		
• Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.234	4.752
	4.234	4.752
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	9.798	5.611
TOTAAL ACTIVA	13.179	9.409

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
• Bestemmingsreserves	2.843	919
• Nog te bestemmen resultaat	541	-
	3.384	919
Voorzieningen		
• Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	874	409
	874	409
TOTAAL VASTE PASSIVA	4.257	1.328
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden		
• Overige vlottende schulden	7.796	7.553
	7.796	7.553
Overlopende passiva		
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.125	527
	1.125	527
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	8.922	8.081
TOTAAL PASSIVA	13.179	9.409

4.2 Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Personele kosten worden niet geactiveerd. Dus voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen.

Vaste activa

Waardering en afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden lineair in maximaal 5 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de verkrijgingsprijs.
4. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden in beginsel niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.
5. Bij de waardering van de vaste activa worden bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.
6. Investeringskosten worden lineair afgeschreven.
7. Afschrijven van een investering beginnen in het jaar volgend op het jaar waarin het actief wordt opgeleverd.
8. Aan een investering wordt rente toegerekend over de boekwaarde op de eerste dag van het jaar. De rente wordt berekend met het omslagpercentage. Voor 2024 is dit 0%.
9. Bij het bepalen van de afschrijvingen wordt de componentenbenadering gehanteerd. De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van die delen. Per samenstellend deel kunnen de economische gebruiksduren namelijk verschillen.
10. Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut
 - Machines, apparaten en installaties

Hardware:	5 jaar
Software en randapparatuur:	3 - 5 jaar
Tractie:	7 jaar
Overige:	5 jaar
 - Overige materiële vaste activa

Inventarissen in gebouwen:	6 - 15 jaar
Aanpassing gebouw in pandig:	15 jaar

Het bestuur kan in bijzondere gevallen beargumenteerd afwijken van de bovenstaande afschrijvingstermijnen. Overige niet genoemde investeringen worden zo veel mogelijk volgens bovenstaande richtlijnen geactiveerd.

Financiële vaste activa

Eventuele leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten

De liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Onderscheid tussen reserves en voorzieningen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is een onderscheid gemaakt tussen reserves en voorzieningen. De reserves worden weer onderscheiden in algemene reserve en bestemmingsreserves.

Algemene reserve : alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve. Per 31 december 2024 is er geen algemene reserve gevormd.

Bestemmingsreserve : een reserve waaraan het bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven. Per 31 december 2019 is één bestemmingsreserve gevormd (Reserve Budgetoverhevelingen).

Voorziening : het bestuur besluit op 3 april 2023 tot het instellen van de voorziening Verlofsparen per 31 december 2022. Daarnaast is er per 31 december 2024 een voorziening voor RVU regeling gevormd.

Een voorziening is een deel van het vermogen dat afgezonderd is wegens

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs ingeschat kunnen worden;
- op de balansdatum bestaande risico's m.b.t. bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs ingeschat kan worden;
- kosten die in een volgend jaar zullen worden gemaakt mits het maken van de kosten zijn oorsprong mede vindt in het (lopende) jaar of in een voorafgaand jaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal jaren.

Van een voorziening is dus sprake als het gaat om te kwantificeren financiële verplichtingen of risico's. Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie ultimo balansdatum verslagjaar geen negatieve stand hebben. Elke voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of het betreffende risico. Het gaat bij voorzieningen om min of meer onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen worden, zoals bijvoorbeeld wachtgeld- en belastingverplichtingen, pensioenverplichtingen, garantieverplichtingen en dergelijke. Ook kunnen voorzieningen betrekking hebben op verplichtingen, samenhangend met het in de tijd onregelmatig gespreid zijn van bepaalde kosten, zoals bijvoorbeeld groot onderhoud. Indien de financiële verplichtingen of risico's niet te kwantificeren zijn dan dienen deze zaken vermeld te worden in de risicoparagraaf. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

Rentetoerekening aan reserves

Aan reserves wordt geen rente toegerekend.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met betaalde aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Per 31 december zijn geen langlopende leningen opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.3 Toelichting op de balans

Vaste activa

De vaste activa worden onderscheiden in:

- A. Immateriële vaste activa: per 31 december 2024 heeft HLTsamen geen immateriële activa.
- B. Materiële vaste activa met een economisch nut: gronden en terreinen, gebouwen, weg- en waterbouwkundige werken, vervoermiddelen, machines en overige investeringen.
Per 31 december 2024 beschikt HLTsamen uitsluitend over vervoermiddelen, machines en overige investeringen. Het totaalbedrag in de eindbalans bedraagt € 3.381.485.
- C. Financiële vaste activa: dit zijn aandelen, deelnemingen en langlopende leningen(U/G).
Per 31 december 2024 heeft HLTsamen geen financiële vaste activa.

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Des- investeringen	afschrijving	Aflossing	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2024
Immateriële vaste activa							
Kosten van agio en disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa							
<i>Materiële vaste activa economisch nut</i>							
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-
Vervoermiddelen	843.273	229.082	-	240.055	-	-	832.300
Machines, apparaten en installaties	2.704.023	347.275	-	724.714	-	-	2.326.584
Overig	249.836	15.966	-	43.201	-	-	222.602
	3.797.132	592.323	-	1.007.970	-	-	3.381.485
Financiële vaste activa							
Overige langlopende leningen u/g	-	-	-	-	-	-	-
Overige uitzettingen	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	3.797.132	592.323	-	1.007.970	-	-	3.381.485

In 2024 is voor een totaalbedrag van € 592.323 geïnvesteerd. De voornaamste investeringen staan hieronder vermeld.

Materiële vaste activa

De investeringen in vervoermiddelen betreffen:

Renault Zoe	29.135
Renault Kangoo (3x)	93.528
E-up Hatchback	41.319
Dienstauto Opel Karl	32.550
Dienstauto VW E-UP	32.550
	229.082

De investeringen in machines, apparaten en installaties betreffen:

Front-End Devices	219.691
Rioolreiniger	47.750
Centrale Infrastructuur	30.241
Vaatwassers	23.500
Vergadersystemen	20.559
UPS ICT-ruimte	5.534
	347.275

De overige investeringen met economisch nut betreft het vervangen van bureaus.

Vlottende activa

Uitzettingen met rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Het debiteurensaldo betreffende openbare lichamen bedraagt per 31 december 2024 € 3.041.323. In dit saldo zijn niet de nog te factureren aanvullende gemeentelijke bijdragen opgenomen. Deze komen tot uiting in de overlopende activa.

Het debiteurensaldo betreffende de overige vorderingen per 31 december 2024 bedraagt in totaal € 4.051. Ten tijde van de opstelling van deze jaarrekening stond hiervan nog € 3.143 open.

Schatkistbankieren

In december 2013 is de regelgeving omtrent het schatkistbankieren ingegaan. In deze jaarrekening wordt verslag gedaan over de uitvoering van het schatkistbankieren conform art 52c van het BBV. Het bedrag dat gemiddeld over een kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden (drempelbedrag) bedraagt voor 2024 € 1.000.000. In onderstaande tabel is aangegeven welke bedragen gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist zijn gehouden.

Drempelbedrag schatkistbankieren	2024
Lasten begroting 2024	49.946.879
Maximaal toegestaan drempelbedrag	1.000.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 1e kwartaal	207.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 2e kwartaal	181.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 3e kwartaal	201.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 4e kwartaal	210.000

Per 31 december 2024 stond € 2.295.223 gestald bij de schatkist.

Overlopende activa

De naar 2024 overlopende activa ad € 4.107.425 betreffen:

Overige nog te ontvangen posten	82.275
Diverse vooruitbetaalde facturen	863.675
Te betalen kosten door gemeenten	3.161.475
	<u>4.107.425</u>

Liquide middelen

Per 31 december 2024 bedroegen de banksaldi als volgt:

BNG-hoofdrekening	220.396
Rabobank	<u>2.341</u>
Totaal	<u>222.737</u>

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit onverdeeld resultaat van € 541.148 en de reserve budgetoverhevelingen. Per 31 december 2024 bedraagt het saldo reserve budgetoverhevelingen € 2.842.690.

Reserve	Stand per 1-1-2024	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024
Overhevelingen	918.736	2.842.690	918.736	2.842.690

De bestemmingsreserve is gevormd voor overhevelingen. De onderbouwing en toelichting zijn nader gespecificeerd in bijlage 2.

De Reserve budgetoverhevelingen is alleen voor de overheveling van budgetten van het afgelopen dienstjaar naar het nieuwe dienstjaar.

Voorzieningen

Onder de categorie voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's is de voorziening opgenomen voor het verlofsparen en de RVU-regeling.

Voorziening	Stand per 1-1-2024	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024
RVU-regeling	0	271.381	0	271.381
Verlofsparen	408.981	208.093	14.660	602.415
Totaal	408.981		14.660	873.796

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Per 31 december 2024 had HLTsamen geen langlopende leningen.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden worden onderscheiden in kasgeldleningen en overige schulden.

Per 31 december 2024 had HLTsamen geen kasgeldlening.

De overige netto vlottende schulden per 31 december 2024 bedragen € 7.796.458.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bedragen in totaal € 1.080.436. Deze bestaan uit diverse nog te betalen bedragen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeenschappelijke regeling is verplichtingen aangegaan met meerdere leveranciers. De opdrachten met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsdrempel bedroeg per eind 2024 circa € 2.680 mln.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen	per 31 december 2024
<u>ICT:</u>	
Aplicaties, telecom etc.	1.866.961
<u>Facilitair:</u>	
Beveiliging	78.000
Hygiëne/schoonmaakartikelen	35.000
Inzamel/afvoer reststoffen en papierversnietiging	18.000
Postbezorging	72.000
Schoonmaak	288.000
Schoonmaak speciaal	123.000
Verzekeringen	128.000
Warme dranken	72.000
Totaal niet in de balans opgenomen verplichtingen	2.680.961

4.4 Overzicht van baten en lasten BBV

Onderstaand overzicht van baten en lasten 2024 overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording.

bedragen x€ 1.000

	Realisatie 2023			Bijgestelde begroot 2024			Realisatie 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1	25.380	27.696	-2.316	34.133	30.404	3.729	29.537	29.877	-340
Subtotaal programma's	25.380	27.696	-2.316	34.133	30.404	3.729	29.537	29.877	-340
Overhead	30.836	28.543	2.293	32.794	35.322	-2.527	33.206	35.331	-2.125
Subtotaal overig	30.836	28.543	2.293	32.794	35.322	-2.527	33.206	35.331	-2.125
Resultaat voor mutatie reserves	56.216	56.239	-23	66.928	65.726	1.202	62.743	65.208	-2.465
Toevoeging reserves	919	-	919	-	-	-	2.843	-	2.843
Onttrekking reserves	-896	-	-896	-	919	-919	-	919	-919
Subtotaal mutaties reserves	23	-	23	-	919	-919	2.843	919	1.924
Resultaat na mutaties reserves	56.239	56.239	-	66.928	66.645	283	65.586	66.127	-541

4.5 Overzicht van baten en lasten 2024 en de toelichting

De primaire begroting van HLTsamen voor 2024 bedraagt 50 miljoen. Na het vaststellen van de primaire begroting is de begroting bijgesteld. In de bijgestelde begroting 2024 is de geactualiseerde begroting 2024, de budgetoverheveling van de vastgestelde de jaarrekening 2023, de tussenrapportage 2024 en de slotwijziging 2024 verwerkt. De bijgestelde begroting 2024 voor aanvang van de jaarstukken bedraagt 66,9 miljoen.

De begroting van HLTsamen bestaat voor 80% uit personeelskosten. De overige 20% wordt besteed aan verschillende materiele uitgaven, daarbij worden de volgende rubrieken toegepast; Personeelsgerelateerde kosten, Informatisering en automatisering, Huisvesting en facilitaire kosten, Overige bedrijfsvoeringskosten en Reserve mutaties. Onder de verschillende rubrieken liggen verschillende budgetten ten grondslag.

Staat van baten en lasten		Rekening 2023	Primitieve Begroting 2024	Begroting 2024 na bijstellingen	Realisatie t/m 31-12-2024	Restant
Rubriek	LASTEN					
A	Personeelskosten	46.373.770	40.293.169	57.142.244	53.402.092	3.740.152
B	Personeelsgerelateerde kosten	1.658.187	1.012.707	1.124.115	1.171.892	-47.777
C	Informatisering en automatisering	4.488.481	5.037.822	4.727.154	4.616.779	110.375
D	Huisvesting en facilitaire kosten	1.803.252	1.915.835	1.978.235	2.018.832	-40.597
E	Overige bedrijfsvoeringskosten	1.892.915	1.687.346	1.955.803	1.558.582	397.221
F	Reserve mutatie	22.569	0	0	2.842.690	-2.842.690
	TOTAAL LASTEN	56.239.174	49.946.879	66.927.551	65.610.867	1.316.684
	BATEN					
G	Bijdrage dienstverlening ISD	-355.492	-361.245	-395.245	-385.848	-9.397
H	Bijdragen derden overig	-605.743	0	-648.449	-789.794	141.345
I	Verhaalbare kosten gemeenten	-3.705.235	0	-3.138.062	-3.035.595	-102.467
J	Verhaalbare kosten crisisorganisatie	-2.858.503	0	-2.914.876	-2.441.734	-473.142
K	Bijdrage dienstverlening Hillegom	-11.720.227	-11.737.031	-14.130.751	-14.148.420	17.669
L	Bijdrage dienstverlening Lisse	-14.823.543	-14.701.080	-17.532.447	-17.594.511	62.064
M	Bijdrage dienstverlening Teylingen	-22.170.431	-23.147.523	-26.966.103	-26.837.378	-128.725
N	Reserve mutatie	0	0	-918.736	-918.736	0
	TOTAAL BATEN	-56.239.174	-49.946.879	-66.644.669	-66.152.015	-492.654
	SALDO VAN BATEN EN LASTEN		0	282.882	-541.148	824.030

Financieel resultaat 2024 HLTsamen

Het bedrijfsresultaat 2024 HLTsamen bedraagt € 0,5 miljoen na budgetoverheveling en wordt conform verdeelsleutel uitgekeerd aan de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen.

Uitkering resultaat 2024 HLTsamen	Hillegom	Lisse	Teylingen	Totaal
Terugbetaling resultaat 2024	130.958	150.710	259.480	541.148

In onderstaande toelichting worden de verschillen voor zowel de baten en de lasten verklaard. De verschillen hebben betrekking op de ramingen na het vaststellen van de Slotwijziging 2024 en de gerealiseerde baten en lasten over het jaar 2024.

Toelichting Baten en Lasten per rubriek

In deze paragraaf worden voor de lasten en de baten per rubriek de belangrijkste afwijkingen van de realisatie op basis van de financiële- en salarisadministratie ten opzichte van de begroting toegelicht. Hierbij is als uitgangspunt genomen de vastgestelde (bijgestelde) begroting.

LASTEN

A. Personeelslasten

De personeelskosten laten een onderschrijding zien van € 3,7 miljoen euro. Dit kan verklaard worden door de volgende posten.

- Een aantal incidentele (plus) taken, zoals o.a. CDOKE en implementatie omgevingswet zijn niet volledig besteed in 2024. Hierdoor is het loonbudget niet volledig besteed in 2024, maar wordt overgeheveld naar 2025. In bijlage 2 zijn de budgetoverhevelingen opgenomen. In totaal 2,8 miljoen, waarvan 2,5 miljoen bestaat uit loonbudget.
- De verhaalbare kosten zijn in 2024 lager uitgevallen dan begroot. Dit betekent een voordeel op de personeelskosten van € 102.000 en een nadeel voor de inkomsten. Per saldo budgetneutraal.
- In 2024 is per saldo € 48.000 minder besteed aan plustaken. Dit is terugbetaald aan de gemeenten.
- De kosten voor crisisorganisatie zijn in 2024 € 473.000 lager uitgevallen, hierdoor zijn de inkomsten ook lager uitgevallen dan begroot. Gedurende het jaar is kritisch gekeken naar inzet formatie projectteam, maar is ook verloop geweest. Er zat daarnaast ruimte in begroting back- en frontoffice vanuit de beleidslijn van meer zelfredzaamheid door de ontheemden Oekraïne die is ingezet
- Het restant is vooral te verklaren doordat HLTsamen in 2024 gedurende het jaar te maken heeft gehad met veel vacatures die moeilijk in te vullen waren. Hierdoor zijn de loonkosten lager uitgevallen.

B. Personeel gerelateerde lasten

Voor personeel gerelateerde kosten is € 48.000 meer uitgegeven dan begroot.

Personeelsgerelateerde kosten	Bedrag	Voor- of nadeel
Salarisadministratie	42.000	N
Opleidingskosten	21.000	N
Arbeidsmarktcommunicatie	-60.000	V
Attentieregeling	48.000	N
Overige personeelgerelateerde kosten	-3.000	V
Totaal verschillen personeelgerelateerde kosten	48.000	N

Salarisadministratie

Meer collega's maken gebruik van de RVU-regeling. Voor de RVU-regeling was nog geen voorziening gevormd, waardoor deze kosten gedekt worden. Bij de jaarrekening 2024 is een RVU-

voorziening gevormd, waardoor toekomstige kosten wel gedekt zijn. Daarnaast zijn de kosten aan WW-uitkeringen en ZW-uitkeringen van voormalig werknemers hoger uitgevallen.

Opleidingsbudget

In de tussentijdse rapportage was de verwachting dat het centrale opleidingsbudget, zoals opgenomen in de primaire begroting, niet volledig besteed zou worden. Bij de jaarverantwoording blijkt dat de neerwaartse bijstelling met € 21.000 te hoog is geweest.

Arbeidsmarktcommunicatie

In 2024 is een ontwikkelplan opgesteld voor de arbeidsmarktcommunicatie. Een onderdeel daarvan is het ontwikkelen van een werkgeversmerk, waarvoor in 2024 budget is gereserveerd. Omdat het voor de ontwikkeling van het werkgeversmerk noodzakelijk was te wachten op de vaststelling van het inrichtings- en ontwikkelplan, de lange termijn opdracht van HLTsamen, en we het samen willen ontwikkelen met communicatie, heeft deze investering niet plaatsgevonden in 2024. Het budget wordt overgeheveld naar 2025, zodat het werkgeversmerk ontwikkelt kan worden.

Attentieregeling

In 2023 zijn veel HLTbonnen verstrekt, waarvoor HLTsamen een bijdrage heeft ontvangen van de gemeenten. Echter worden de kosten verantwoord op het moment dat de bonnen worden ingeleverd. In 2024 is een overschrijding van 48.000 doordat veel bonnen zijn ingeleverd bij lokale ondernemers.

Overige personeelgerelateerde kosten

Binnen de verschillende budgetten van human resources zijn verschillende kleine verschillen. Per saldo geven deze budgetten een voordeel van € 3.000.

C. Informatisering en automatisering

Voor de rubriek informatisering en automatisering is € 110.000 minder uitgegeven dan begroot. Onder onderstaande tabel worden de verschillen nader toegelicht.

Informatisering en automatisering	Bedrag	Voor- of nadeel
Telefonie en fysieke verbindingen	-25.000	V
Project samen digitaal transparant	-73.000	V
Overige verschillen	-12.000	V
Totaal verschillen informatisering en automatisering	-110.000	

Telefonie en fysieke verbindingen

In 2024 zijn de kosten voor telefonie en fysieke verbindingen lager uitgevallen.

Project Samen digitaal transparant

Het project samen digitaal transparant is een omvangrijk project wat doorloopt tot 2026. Een aantal activiteiten heeft niet plaats kunnen vinden in 2024 en schuift door naar 2025. Hierdoor is het budget in 2024 niet volledig besteed en wordt het budget overgeheveld naar 2025.

Overige verschillen

Binnen de verschillende budgetten van informatisering en automatisering zijn nog de nodige kleine verschillen. Per saldo geven deze budgetten een voordeel van € 12.000.

D. Huisvesting en facilitaire zaken

De rubriek huisvesting en facilitaire zaken laat een nadeel zien van € 40.000. Onder onderstaande tabel worden de verschillen nader toegelicht.

Huisvesting en facilitaire zaken	Bedrag	Voor- of nadeel
Consumpties	30.000	N
Schoonmaakkosten	22.000	N
Overige verschillen	-12.000	V
Totaal verschillen huisvesting en facilitaire zaken	40.000	

Consumpties

Meer medewerkers maken gebruik van werkmaaltijden. Door het verruimen van de openingstijden geldt dit bijvoorbeeld ook voor de medewerkers van burgerzaken. Daarnaast heeft het kerstfeest meer gekost dan eerder was begroot.

Schoonmaakkosten

De specialistische schoonmaakkosten zijn hoger dan verwacht uitgevallen.

Overige verschillen

Binnen de verschillende budgetten van huisvesting en facilitaire zaken zijn nog enkele kleine verschillen. Per saldo geven deze budgetten een voordeel van € 12.000.

E. Overige bedrijfsvoeringskosten

Voor de rubriek overige bedrijfsvoeringskosten is € 397.000 meer uitgegeven dan begroot. Onder onderstaande tabel worden de verschillen nader toegelicht.

Overige bedrijfsvoeringskosten	Bedrag	Voor- of nadeel
Project Regionaal overleg Duin en Bollenstreek	37.000	N
VIC werkzaamheden	24.000	N
Overheadbudget	-400.000	V
Strategische positie	-25.000	V
Budget ondermijning	-20.000	V
Overige verschillen	-13.000	V
Totaal verschillen overige bedrijfsvoeringskosten	-397.000	N

Project Regionaal overleg D&B

We werken in de Duin- en Bollenstreek regionaal samen aan een aantal grote opgaven. De gezamenlijke ambitie is verwoord in de "Uitvoeringsagenda Duin en Bollenstreek". De vijf samenwerkende gemeenten in de Duin en Bollenstreek hebben rondom de implementatie van de uitvoeringsagenda de krachten gebundeld en een gezamenlijk kernteam.

De kosten van het kernteam worden vastgelegd in de administratie van HLTsamen en doorbelast naar de 5 gemeenten. In 2024 zijn de uitgaven hoger uitgevallen dan begroot, maar tevens verhaald bij de deelnemers. Daarmee zijn de extra kosten per saldo neutraal voor HLTsamen.

Vic werkzaamheden

In 2024 heeft HLTsamen een eindafrekening ontvangen voor de VIC werkzaamheden over 2023. Hierdoor vindt incidenteel een budgetoverschrijding plaats.

Extra overhead

Voor verschillende plustaken ontvang HLTsamen van de gemeenten een bijdrage voor de personeelskosten, maar ook voor een toename van de overheadkosten. Doordat verschillende plustaken niet volledig zijn uitgevoerd in 2024 is ook het overheadbudget niet volledig besteed.

Voor de verschillende taken die niet volledig is uitgevoerd in 2024, wordt zowel het personeelsbudget als het overheadbudget overgeheveld naar 2025.

Strategische positie

Dit budget is voor future labs, onderzoeken en strategische verkenningen. Vanwege capaciteitsproblemen heeft dit niet plaatsgevonden in 2024 en zijn deze activiteiten tijdelijk uitgesteld, vandaar de onderuitputting.

Ondermijning

Voor het project ondermijning is budget niet volledig besteed in 2024, omdat de kosten voor communicatie lager zijn uitgevallen.

Overige verschillen

Binnen de verschillende budgetten van overige bedrijfsvoeringskosten zijn nog de nodige kleine verschillen. Per saldo geven deze budgetten een voordeel van € 13.000.

F. Reserve mutaties

De overhevelingen naar 2025 hebben alleen betrekking op incidentele taken waarvoor de gemeenten incidentele middelen beschikbaar hebben gesteld. De taken zijn in 2024 gedeeltelijk uitgevoerd. Aan het bestuur wordt voorgesteld een totaalbedrag van € 2.842.690 in de reserve Budgetoverhevelingen te storten. De voorgestelde budgetoverhevelingen worden nader toegelicht in bijlage 2 van de jaarrekening.

BATEN

G. Bijdrage dienstverlening ISD

De bijdrage van de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) komt nagenoeg overeen met de begrote bijdrage.

H. Bijdrage derden overig

Het gerealiseerde voordeel op rubriek 'Bijdrage derden overig' van € 141.000 kan verklaard worden door verschillende posten.

- Hogere kosten voor het programma Duin en Bollenstreek die zijn verhaald (€ 31.000);
- De inkomsten voor apparatuur, zoals laptops, telefoons en printers zijn hoger uitgevallen (€ 46.000)
- Er is een extra inkomst gerealiseerd doordat een aantal auto's zijn verkocht (€ 49.000);
- Overige extra inkomsten (€ 15.000)

I. Verhaalbare kosten gemeenten

Bepaalde personeelskosten worden gedekt uit projectbudgetten of werkbudgetten van de gemeenten. In 2025 heeft HLTsamen minder personele kosten kunnen dekken vanuit Projectbudgetten en adviesbudgetten dan in de begroting 2025 is opgenomen. In 2025 zijn per saldo minder kosten verhaald bij de gemeenten, omdat de kosten per saldo met € 100.000 lager zijn uitgevallen. Per saldo is het financieel effect in de exploitatie neutraal.

J. Verhaalbare kosten crisisorganisatie

De inkomsten voor de crisisorganisatie vallen lager uit, doordat minder kosten zijn gemaakt dan vooraf ingeschat. Gedurende het jaar kritisch gekeken naar inzet formatie projectteam, maar is ook verloop geweest. Er zat daarnaast ruimte in begroting back- en frontoffice vanuit de beleidslijn van meer zelfredzaamheid door de ontheemden Oekraïne die is ingezet.

K.L.M. Bijdrage dienstverlening Hillegom, Lisse en Teylingen

De totale gemeentelijke bijdrage bedraagt in 2024 € 58,58 miljoen, waarvan € 50,98 miljoen voor reguliere taken en € 7,60 miljoen voor plustaken. In de begroting is rekening gehouden met een bijdrage van € 58,63 miljoen.

Voor de plustaken krijgen de gemeenten per saldo € 48.000 terug. Conform besluitvorming worden plustaken op basis van werkelijke kosten afgerekend. De plustaak buitendienst van Teylingen maakt onderdeel uit van de reguliere bijdrage van de gemeente. Hierdoor is er een verschil tussen begrote reguliere bijdrage en de gerealiseerde reguliere bijdrage voor Teylingen.

In onderstaande tabel is een verklaring van de bijdrage per gemeente gepresenteerd. Hillegom en Lisse hebben een kleine extra bijdrage moeten betalen voor de plustaken en Teylingen heeft een bedrag terugontvangen voor de plustaken. In bijlage 4 '*Financiële bijdrage 2024 deelnemende gemeenten*' van de jaarrekening is de afrekening van de gemeenten nader gespecificeerd.

Bijdragen gemeenten HLTsamen	Hillegom	Lisse	Teylingen	Totaal
Begrote regulier bijdrage HLTsamen	12.457.924	14.539.548	24.054.788	51.052.260
Begrote bijdrage plustaken	1.672.826	2.992.900	2.911.316	7.577.042
Totale bijdrage gemeente begroot 2024	14.130.750	17.532.448	26.966.104	58.629.302
Realisatie regulier bijdrage HLTsamen	12.457.924	14.539.548	23.982.630	50.980.102
Realisatie bijdrage plustaken	1.690.495	3.054.963	2.854.747	7.600.205
Totale bijdrage gemeente realisatie 2024	14.148.419	17.594.511	26.837.377	58.580.307
Te verklaren verschil reguliere bijdrage	0	0	72.158	72.158
Te verklaren verschil plustaken	-17.669	-62.063	56.569	-23.163
Totale afwijking t.ov begrote bijdrage	17.669	62.063	-128.727	-48.995

4.6 Incidenteel en structureel beeld

De incidentele baten en lasten 2024 betreffen een aantal taken die HLTsamen voor de gemeenten uitvoert. Het overgrote deel van deze taken zijn structureel van aard en zijn derhalve niet in het overzicht meegenomen. De onderstaande taken bestaan uit implementatie werkzaamheden, die eenmaal gerealiseerd, daarna niet meer terugkomen.

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2024 na Slotwijziging	Realisatie 2024
Noodopvang vluchtelingen	2.915	2.442
Storting reserve: CDOKE gelden	0	855
Storting reserve: Implementatie Omgevingswet	0	789
Storting reserve: Capaciteitsplan team beheer	0	521
Storting reserve: IZA gelden	0	138
Storting reserve: Organisatie Ontwikkeling	0	115
Storting reserve: Project 'grip op financiën'	0	87
Storting reserve: Project communicatie gemeente Hillegom	0	75
Storting reserve: Project SDT (Samen, Digitaal, Transparant)	0	73
Storting reserve: Arbeidsmarkt communicatie	0	60
Storting reserve: Opgave bezuinigingen gemeenten	0	45
Storting reserve: Juridische vraagstukken OOV	0	44
Storting reserve: WOO (Wet Open Overheid)	0	40
Implementatie omgevingswet	403	403
WOO (Wet Open Overheid)	236	236
DSO (Digitaal stelsel omgevingswet)	87	87
Project communicatie Hillegom	75	0
Programma Grip op geld (financiële sturing en beheersing)	64	64
Bezuinigingsopgave domein MO	28	28
Project PIV (Privacy en Informatie Veiligheid)	26	26
Onttrekking reserve: Implementatie omgevingswet	-403	-403
Onttrekking reserve: WOO (Wet Open Overheid)	-236	-236
Onttrekking reserve: DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet)	-87	-87
Onttrekking reserve: Project communicatie Hillegom	-75	-75
Onttrekking reserve: Programma Grip op geld (financiële sturing en beheersing)	-64	-64
Onttrekking reserve: Bezuinigingsopgave domein MO	-28	-28
Onttrekking reserve: Project PIV (Privacy en Informatie Veiligheid)	-26	-26
Totaal lasten	2.915	5.209
Bijdrage Hillegom/Lisse/Teylingen	2.915	5.209
Totaal baten	2.915	5.209
Totaal lasten - baten	0	0

Structureel evenwicht.

De toezichthouder (provincie) ziet toe op het structureel evenwicht. Structureel in evenwicht zijn betekent dat na eliminatie van de incidentele posten de lasten gedekt kunnen worden met baten (structurele lasten worden gedekt met structurele baten).

Op basis van onderstaand overzicht wordt getoond dat de Jaarrekening 2024, conform de uitgangspunten van de BBV, structureel in evenwicht is.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024 (na wijzigingen)	Realisatie 2024
Resultaat	-281	541
Totaal incidentele baten en lasten excl. reserves	3.834	3.286
Incidentele Bijdrage Hillegom/Lisse/Teylingen	2.915	5.209
Totaal structurele baten en lasten voor reserves	638	-1.382
Totaal saldo incidentele toevoegingen reserves	0	2.842
Totaal saldo incidentele onttrekkingen reserves	-919	-919
Totaal structurele baten en lasten na reserves	-281	541

**Resultaat wordt afgerekend met de gemeenten.*

4.7 Wet normering topinkomens

In onderstaand overzicht staan de topfunctionarissen van de werkorganisatie HLTsamen opgenomen. Op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) moeten inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak openbaar gemaakt worden.

De topfunctionarissen zijn in dienst bij de volgende WNT-instellingen: gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen. De topfunctionarissen ontvangen geen inkomen vanuit de werkorganisatie HLTsamen, maar vanuit de gemeente waar ze in dienst zijn. Er is ook geen sprake van onverschuldigde betalingen aan de topfunctionarissen binnen de betreffende gemeente.

1. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Hillegom	A. van Erk	R. ter Hark	A. de Jong	M. Witkamp
	Bestuurder HLTsamen	Bestuurder HLTsamen	Bestuurder HLTsamen	Directeur HLTsamen
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 – 6/11	7/11 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee	Nee

Lisse	L. Spruit	J. Langeveld	E. Prins
	Bestuurder HLTsamen	Bestuurder HLTsamen	Directeur HLTsamen
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee

Teylingen	C. Breuer	M.E.I. Volten	J.F.A. Tomassen
	Bestuurder HLTsamen	Bestuurder HLTsamen	Directeur HLTsamen
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee

2. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Vanaf 1 oktober 2024 zijn binnen HLTsamen 2 nieuwe directeurs aangetreden.

In 2024 zijn twee topfunctionarissen conform WNT-wetgeving ingehuurd.

Gegevens	J. Braam	E. Hilligehekken
Functiegegevens	Directeur HLTsamen	Directeur HLTsamen
Kalenderjaar	2024	2024
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1/10 - 31/12	1/10 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3	3
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	439	496
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221	€ 221
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 92.400	€ 92.400
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 92.400	€ 92.400
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 58.650	€ 70.482
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 58.650	€ 70.482
(-/-) Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 58.650	€ 70.482
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

4.8 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid directie werkorganisatie HLTsamen

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht directie werkorganisatie HLTsamen toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 2 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.312.217. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

De Directie stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 948.825 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.312.217. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens de directie overigens een bedrag van € 0 acceptabel op basis van door het bestuur vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen⁵:

- geen

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

In deze paragraaf heeft de directie ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

⁵ De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door het bestuur gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen het bestuur en de directie kunnen afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens in de paragraaf Bedrijfsvoering worden vermeld.

5. Bijlagen

Bijlage 1. Staat van kredieten 2024

Hieronder treft u aan het overzicht van alle investeringen die in 2024 zijn uitgevoerd en welke kosten in 2024 daarvoor zijn gemaakt. Daarnaast vindt u de kredieten welke nog doorlopen in 2025. Dit overzicht is voor de leesbaarheid opgesplitst in drie groepen, I&A, Facilitaire Zaken en de Serviceteams Teylingen en Buitendienst Lisse.

Investeringen I&A HLT						
Krediet naam	Totaal krediet	Start investering	Uitgegeven t/m 2023	Uitgegeven 2024	Krediet restant per 31-12-2024	Afsluiten per 31-12-2024
AUT_Centrale Infrastructuur 2021	1.500.000	2021	1.243.186	30.241	226.573	Afsluiten
AUT_Vervanging UPS ICT-ruimte Hillegom 2023	9.500	2023	0	5.534	3.966	Afsluiten
AUT_Vergadersystemen	20.000	2024		20.559	-559	Afsluiten
AUT_Beamers, smartboards	50.000	2024		0	50.000	Overhevelen
AUT_Front-End Devices 2024	250.000	2024		219.691	30.309	Afsluiten
	1.829.500		1.243.186	276.025	310.289	

Investeringen Facilitaire zaken HLT						
Krediet naam	Totaal krediet	Start investering	Uitgegeven t/m 2023	Uitgegeven 2024	Krediet restant per 31-12-2024	Afsluiten per 31-12-2024
FAC_Vervangen tractie, electro scooters	16.000	2019	11.000	0	5.000	Overhevelen
FZO_Verv. Airco ICT ruimte locatie Lisse	50.000	2024		0	50.000	Overhevelen
FZI_Verv. airco ICT-ruimte locatie Teylingen 2023	15.000	2023	0	0	15.000	Overhevelen
Verv. Toegangscontrole systeem BC VHT 2023	20.000	2023	0	0	20.000	Overhevelen
Verv. keuken, keukeninrichting incl.app. Werf 2022	15.000	2022	0	0	15.000	Overhevelen
Verv. Vloerbedekking locatie div. locaties 2022	15.000	2022	0	0	15.000	Overhevelen
FZV_Verv. E-Up Hatchback GH-003-N Teylingen 2022	30.000	2022	0	41.319	-11.319	Afsluiten
FZO_Vervangen bureau's 2022	55.000	2022	34.017	15.966	5.017	Overhevelen
Verv. Vloerbedekking locatie div.locaties 2023	15.000	2023	0	0	15.000	Overhevelen
Geluidsapparatuur div. locaties	15.000	2023	0	0	15.000	Overhevelen
FZV_Verv.Dienstauto Opel Karl, KS-782-G 2023	34.000	2023	0	32.550	1.450	Afsluiten
FZV_Verv. Dienstauto VW E-UP, Z-ZGT-71 2023	33.000	2023	0	32.550	450	Afsluiten
FZV_Verv. Kangoo ZE loc. Voorhout V-128-FH 2023	33.000	2023	0	32.550	450	Afsluiten
FZV_Verv. Renault Kangoo elekt. V-127-FH Boa 2023	33.000	2023	0	30.489	2.511	Afsluiten
Vervanging vaatwassers div. locaties	24.000	2024	0	23.500	500	Afsluiten
FZV_Verv. Renault Kangoo elektr. V-126-FH Boa 2023	33.000	2023	0	30.489	2.511	Afsluiten
FZO_Vervangen bureau's 2023	80.000	2023	0	0	80.000	Overhevelen
FZO_Verv.Keuken, keukeninrichting incl app. Lisse	15.000	2024		0	15.000	Overhevelen
FZO_Verv. Vloerbedekking div. locaties 2024	15.000	2024		0	15.000	Overhevelen
FZO Beveiliging locatie Lisse	50.000	2024		0	50.000	Overhevelen
FZV_Vervangen tractie, electro scooters	24.000	2024		0	24.000	Overhevelen
FZV_Verv. Dienstauto Renault Zoe, RD-891-G	26.000	2024		29.136	-3.136	Afsluiten
	646.000		45.017	268.548	332.435	

Investerings Buitendienst Teylingen en Lisse						
Krediet naam	Totaal krediet	Start investering	Uitgegeven t/m 2023	Uitgegeven 2024	Krediet restant per 31-12-2024	Afsluiten per 31-12-2024
BRV_Verv.Snoeihoutversn. A 326 ZKX 2009 van T 2023	21.000	2023	0	0	0	Afsluiten
BRV_Verv.Snoeihoutversn. A 326 Di 3L41C TDR 2009 T	36.000	2023	0	0	36.000	Overhevelen
Verv. ROM rioolreiniger (900 200/72 2010) 2022	50.000	2023	0	47.750	2.250	Afsluiten
BRV_Verv.Snoeihoutversn. A 326 ZKX 2009 van T 2023	21.000	2024		0	21.000	Overhevelen
BR_Verv. Mitsubishi Fuso V-563-GZ	45.000	2024		0	45.000	Overhevelen
BR_Verv. Mitsubishi Fuso V-779-GZ	45.000	2024		0	45.000	Overhevelen
BR_Verv. Mitsubishi Fuso V-658-GZ	45.000	2024		0	45.000	Overhevelen
BR_Verv. Iveco Daily 5t. 17-BJK-7	45.500	2024		0	45.500	Overhevelen
BR_Verv. Iveco Daily 5t. 18-BJK-7	71.000	2024		0	71.000	Overhevelen
BR_Verv. Iveco Daily 5t. 19-BJK-7	71.000	2024		0	71.000	Overhevelen
BR_Verv. Iveco Daily 5t. 20-BJK-7	71.000	2024		0	71.000	Overhevelen
BR_Verv. Iveco Daily 5t. 21-BJK-7	71.000	2024		0	71.000	Overhevelen
	107.000		0	47.750	523.750	
TOTALEN	2.582.500		1.288.203	592.323	1.166.474	

Een aantal kredieten komen per 31 december 2024 te vervallen. In 2024 zijn voor facilitaire zaken verschillende auto's vervangen. Per saldo is € 7.000 te veel uitgegeven voor de vervanging van de auto's. Hier is sprake van een overschrijding, omdat de aanschafprijs hoger is uitgevallen dan verwacht.

Bijlage 2. Budgetoverheveling

De onttrekkingen uit en de stortingen in de Reserve Budgetoverhevelingen in 2024 zijn de volgende, waarbij ook de realisatie 2024 zijn weergegeven:

	Overheveling 2023	Realisatie 2024
Incidentele taak:		
Implementatie Omgevingswet	403.379	403.379
Wet Open Overheid	235.795	235.795
Project DSO (digitaal Stelsel Omgevingswet)	86.949	86.949
Project communicatie Hillegom	75.000	-
Programma Grip op financiën	64.233	64.233
Bezuinigingsopgave domein MO	27.819	27.819
Project (Privacy en Informatie Veiligheid)	25.561	25.561
	918.736	843.736

De overhevelingen naar 2025 hebben alleen betrekking op incidentele taken waarvoor de gemeenten incidentele middelen beschikbaar hebben gesteld. De taken zijn in 2024 gedeeltelijk uitgevoerd.

Budgetoverheveling	Stortingen 2024	Toelichting
Incidentele taak:		
CDOKE gelden	855.457	Deze gelden zijn een tijdelijke uitkering vanuit het Rijk aan de gemeenten, om de capaciteit voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid te verhogen. Verzoek tot overheveling, omdat deze taak doorloopt in 2025.
Implementatie Omgevingswet	789.275	Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet start de transitieperiode Omgevingswet. Deze tijdelijke middelen ontvangen gemeenten van het Rijk en zijn nodig om invulling te geven aan de transitieperiode.
Capaciteitsplan team beheer	520.913	De gemeenten hebben besloten om extra capaciteit aan te wenden om zorg te dragen voor het onderhoud en beschikbaarheid van de fysieke leefomgeving. Deze middelen zijn in 2024 nog niet besteed, omdat niet alle inhuurkrachten meteen aangewend konden worden. Daarnaast is ook voor 2025 de opdracht om nader te kijken wat nodig is om een inhaalslag te maken en te voorzien in een langdurige omgang met de ambities tav onderhoud van de fysieke leefomgeving. Voorgesteld wordt om de resterende middelen over te hevelen naar 2025.
IZA gelden (Integraal Zorgakkoord)	138.206	Deze incidentele gelden zijn een specifieke uitkering transformatiemiddelen om de zorg toegankelijk, van goede kwaliteit en betaalbaar te houden. Deze taak loopt door in 2025, vandaar het verzoek deze over te hevelen naar 2025.
Organisatie ontwikkeling	115.000	Per 1 oktober 2024 is de nieuwe organisatiestructuur en overlegstructuur geïmplementeerd. In 2025 wordt verder gewerkt aan de ontwikkeling van de organisatie, waaronder door uitvoering te geven aan het ontwikkelplan. De resterende middelen zijn in 2025 nodig voor het vervolg.
Project "grip op financiën"	87.000	In 2024 zijn incidentele gelden beschikbaar gesteld voor grip op financiën. Het voorstel is om het restantbudget over te hevelen naar 2025, omdat dit doorloopt in 2025.
Project communicatie Hillegom	75.000	Verzoek tot overheveling want deze taak voor gemeente Hillegom is nog niet tot een concrete opdracht gekomen. Budget is toegekend vanuit het coalitieakkoord: De gemeentelijke communicatie en participatie wordt nog nadrukkelijker ingezet om zoveel mogelijk inwoners te betrekken en adequate informatie op het juiste moment te geven. Opdracht zal in 2025 worden uitgevoerd.
Project " Samen Digitaal, Transparant"	73.000	Het project samen digitaal transparant is een omvangrijk project wat doorloopt tot 2026. Een aantal activiteiten heeft niet plaats kunnen vinden in 2024 en schuift door naar 2025. Hierdoor is het budget in 2024 niet volledig besteed en wordt het budget overgeheveld naar 2025.
Arbeidsmarktcommunicatie	60.000	In 2024 is een plan opgesteld voor de ontwikkeling van de arbeidsmarktcommunicatie. Een onderdeel daarvan is het ontwikkelen van een werkgeversmerk, waarvoor in 2024 budget is gereserveerd. Omdat het voor de ontwikkeling van het werkgeversmerk noodzakelijk was te wachten op de vaststelling van het inrichtings- en ontwikkelplan, de lange termijn opdracht van HLTsamen, en we het samen willen ontwikkelen met communicatie, heeft deze investering niet plaatsgevonden in 2024. Het budget wordt overgeheveld naar 2025, zodat het werkgeversmerk ontwikkeld kan worden.
Opgave bezuinigingen gemeenten	45.000	Vanaf 2026 e.v. hebben de gemeenten te maken met het ravijnjaar 2026. Wij zijn in 2024 gestart om toe te werken naar een nieuw financieel evenwicht. Dat vraagt gedegen voorbereiding. Moeilijke politieke keuzes lijken onvermijdelijk. Om dit proces goed te begeleiden zoeken we externe deskundigheid.
Juridischehandhaving BWT	43.839	Door werkdruk op specifieke juridische vraagstukken zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld door de gemeenten. Voor het restantbudget wordt voorgesteld om dit over te hevelen naar 2025, omdat er nog steeds specifieke juridische vraagstukken liggen, die binnen een wettelijke periode beantwoord moeten worden.
Wet open overheid	40.000	Verzoek tot overheveling van het budget voor de aanschaf van een opruim-tool. Deze tool helpt mee om op een eenvoudigere manier alle digitale documenten op de g-schijf van alle teams op te ruimen. Daarmee worden alleen relevante documenten bewaard en opgeslagen in de cloud.
Totaal onttrekkingen/stortingen	2.842.690	

Bijlage 3. Overzicht lasten en baten 2024 per taakveld

Het overzicht van lasten en baten geeft per, in het BBV voorgeschreven, taakveld aan de omvang van de lasten en baten per taakveld. Het betreft hier een door de BBV verplicht op te nemen verzicht. Voor 2024 gelden de volgende cijfers.

Taakveld	Omschrijving taakveld BBV	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	652.339	958.809	-306.470
0.10	Mutaties reserves	2.842.690	918.736	1.923.954
0.2	Burgerzaken	2.279.793	1.747.000	532.792
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	501.673	-501.673
0.4	Overhead	33.205.959	35.331.214	-2.125.254
0.5	Treasury	0	143.313	-143.313
0.8	Overige baten en lasten	-1.008	0	-1.008
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.345.036	861.056	483.980
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.638.663	2.491.508	-852.845
2.1	Verkeer en vervoer	1.745.140	2.719.349	-974.209
2.2	Parkeren	59.624	287.638	-228.015
2.3	Recreatieve havens	0	43.036	-43.036
2.4	Economische havens en waterwegen	178.859	61.838	117.021
3.1	Economische ontwikkeling	1.597.945	447.671	1.150.273
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	59.624	149.539	-89.916
3.4	Economische promotie	0	281.021	-281.021
4.2	Onderwijshuisvesting	1.003.535	287.236	716.299
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	642.654	359.556	283.098
5.1	Sportbeleid en activering	0	120.495	-120.495
5.2	Sportaccommodaties	540.989	159.340	381.650
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	724.583	291.136	433.447
5.5	Cultureel erfgoed	0	150.618	-150.618
5.6	Media	69.996	13.747	56.249
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.020.406	2.953.862	-933.456
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.254.990	3.641.451	-386.461
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	1.125.227	-1.125.227
6.3	Inkomensregelingen	244.985	152.815	92.170
6.4	WSW en beschut werk	0	34.900	-34.900
6.5	Arbeidsparticipatie	0	69.802	-69.802
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	34.900	-34.900
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	16.703	-16.703
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	33.607	-33.607
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	19.492	-19.492
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	208.714	-208.714
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	16.703	-16.703
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	68.015	-68.015
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	54.886	-54.886
6.82a	Jeugdbescherming	0	30.768	-30.768
7.1	Volksgezondheid	52.497	44.001	8.496
7.2	Riolering	769.375	608.008	161.367
7.3	Afval	1.588.055	1.215.514	372.542
7.4	Milieubeheer	1.087.602	998.173	89.429
8.1	Ruimte en leefomgeving	3.715.369	2.941.812	773.557
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	86.068	-86.068
8.3	Wonen en bouwen	4.291.169	3.471.067	820.102
Geheel - Totaal		65.610.867	66.152.015	-541.148

Bijlage 4. Financiële bijdragen 2024 deelnemende gemeenten

Op de volgende bladzijde staat het overzicht.

LASTEN EN BATEN	HLTsamen		Bijdragen					
	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 2024	Hillegom		Lisse		Teylingen	
	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 2024	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 2024	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 2024	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 2024
LASTEN								
Personeelskosten	57.142.244	53.402.092						
Personeel-gerelateerde kosten	1.124.115	1.171.892						
Kosten informatisering & automatisering	4.727.154	4.616.779						
Facilitair	1.978.235	2.018.832						
Overige Bedrijfsvoeringkosten	1.955.803	1.558.582						
Areaaluitbreiding								
Mutatie reserve		2.842.690						
(Prognose) resultaat	-282.882	541.148						
Totale lasten HLTsamen	66.644.669	66.152.015						
BATEN								
Bijdragen derden:								
Bijdrage ISD	395.245	385.848						
Bijdragen derden:	648.449	789.794						
Verhaalbare kosten								
Verhaalbare kosten gemeenten	3.138.062	3.035.595						
Kosten crisisorganisatie	2.914.876	2.441.734						
Bijdragen gemeenten								
<u>Plustaken (met afwijkende percentagers en af te rekenen)</u>								
Uitbreiding BOA capaciteit (Teylingen)	212.295	215.087					212.295	215.087
Handhaving uitstallingsbeleid (Teylingen)	12.567	8.631					12.567	8.631
Uitbreiding BOA capaciteit (Hillegom)	70.833	72.610	70.833	72.610				
Omgevingsmanager (Teylingen)	140.451	105.640					140.451	105.640
Wet open overheid	216.390	238.831	68.226	75.301	68.829	75.967	79.335	87.562
Bestuursondersteuning en kabinetzaken	192.477	208.003	64.159	69.334	64.159	69.334	64.159	69.334
Participatie inzet personeel	101.050	108.882	40.000	43.096	51.250	55.225	9.800	10.562
Inzet personeel communicatie	96.825	97.056			46.125	46.238	50.700	50.819
Versterking handhaving	195.371	193.450	82.000	81.210	78.000	77.225	35.371	35.015
Versterking participatie	67.921	69.990			67.921	69.990		
Uitvoering steenbreek	10.000	9.614			10.000	9.614		
Subsidoloog subsidievererving	60.740	0			22.360	0	38.380	0
Uitbreiding contactfunctionaris	43.000	48.787	43.000	48.787				
Buitenruimte Lisse	1.100.738	1.171.165			1.100.738	1.171.165		
Bijplaatsingen afvalcontainers	200.000	211.572		0	80.000	84.629	120.000	126.943
Ondersteuning ICT gemeenteraden	68.467	79.289	21.780	25.222	25.155	29.131	21.533	24.936
CDOKE	2.237.830	2.237.830	618.185	618.185	665.041	665.041	954.604	954.604
<u>Plustaken (incidenteel af te rekenen)</u>								
Dekking zwangerschapsverlof medewerker jeugd	63.960	74.570	15.478	18.045	17.877	20.842	30.605	35.682
IZA ketenaanpakken	173.696	173.696	42.034	42.034	48.548	48.548	83.114	83.114
Advisering juridische vraagstukken team OOV	68.901	68.901	16.674	16.674	19.258	19.258	32.969	32.969
Mobiliteit kwaliteitsimpuls regio	108.556	138.731			40.028	51.155	68.528	87.576
Mobiliteit Planbeoordeling	83.312	106.470			30.720	39.259	52.592	67.211
Mobiliteit Kwaliteitsimpuls (2024 Hillegom)	31.000	39.617	31.000	39.617				
Mobiliteit Planbeoordeling (2024 Hillegom)	25.000	31.949	25.000	31.949				
Versterking programmamanagement crisisorganisatie vluchtelingen	100.000	104.198	24.200	25.216	27.950	29.123	47.850	49.859
Versterking programma privacy en Informatieveiligheid	75.000	51.673	18.150	12.505	20.963	14.443	35.887	24.726
Versterking onderwijshuisvesting	130.284	102.539	31.529	24.814	28.660	28.660	62.341	49.065
Versterking proces regisseur causistiek	98.611	81.300	23.864	19.675	27.562	22.723	47.185	38.902
Incidenteel versterking wet open overheid	171.642	171.642	54.141	54.147	54.624	54.620	62.878	62.875
SEOT regeling Teylingen	55.000	50.963		0		0	55.000	50.963
Sturing op realisatie kostenbeheersing sociaal domein	51.064	13.458	25.532	15.031	0	-16.605	25.532	15.031
Capaciteit team beheer & ontwikkeling 2024-2025	520.913	520.913	133.247	133.247	155.926	155.926	231.740	231.740
Implementatie Omgevingswet	793.148	793.148	223.794	223.794	233.453	233.453	335.901	335.901
Totaal bijdragen nieuwe taken	7.577.041	7.600.205	1.672.826	1.690.495	2.992.900	3.054.963	2.911.316	2.854.747
<u>Reguliere bijdragen (met afwijkend percentage)</u>								
Correcties start bedragen	265.668	265.669	128.048	128.048	321.401	321.401	-183.781	-183.781
Bijdrage Stichting Rijk	432.714	432.714	144.238	144.238	144.238	144.238	144.238	144.238
Afrekenen plustaken	0	-72.156	0	0	0	0	0	-72.156
Reserve mutatie: Overhevelingen vanuit de Jaarstukken 2023	918.736	918.736						
Totaal reguliere bijdrage met afwijkend percentage	1.617.118	1.544.963	272.286	272.286	465.639	465.639	-39.543	-111.699
Restant lasten	50.353.878	50.353.877						
Reguliere bijdragen gemeenten								
Restant lasten verdeeld naar inbrengpercentages: 24,2%, 27,95% en 47,85%			12.185.638	12.185.638	14.073.909	14.073.909	24.094.331	24.094.330
Totale bijdragen per gemeente			14.130.751	14.148.419	17.532.447	17.594.511	26.966.103	26.837.377
Uit te keren positief resultaat 2024		541.148		130.958		151.251		258.939
Totaal bijdrage gemeenten over 2024			14.130.751	14.017.461	17.532.447	17.443.260	26.966.103	26.578.438
<u>Kosten plustaken als onderdeel van de reguliere bijdragen</u>								
Handhaving pleziervaartuigen/ligplaatsen en woonschepen							21.589	21.882
Serviceteams Buitenruimte							2.931.949	2.839.751
Economie, recreatie en toerisme							118.180	119.216
SCC Trefpunt							155.111	173.824